

På spaning efter jämställdhet

Kvinnor och män i scenkonsten
i Sverige 2007

S.E.

På spaning efter jämslällldhet

Kvinnor och män i scenkonsten
i Sverige 2007

Innehåll

- 7 Förord
- 9 Skilda världar av Vanja Hermele
- 33 Redaktörens kommentarer till statistiken
- 37 Innehåll och förklaringar till de statistiska diagrammen
- 40 Statistiska diagram
- 70 Fakta om andelen kvinnor/män bland regissörer och författare/dramatiker på några större institutionsteatrar
- 73 Jämställdhet inom scenkonsten – projekt och publikationer

Redaktör: Ann Sofie Nilsson
Författare: Vanja Hermele ©
Illustrationer: Stina Eidem
Grafik: Mikke Schirén
Layout: Mani
Källa: Scendatabasen · www.scendatabasen.se
Utgiven med stöd av Kulturrådet

Ansvarig utgivare: Ann Mari Engel
© Svensk Teaterunion/Svenska ITI
www.teaterunionen.se
Stockholm 2008

Tryckeri: Katarina Tryck AB, Stockholm
ISBN: 978-91-977790-1-2

"Teaterapan"

Förord

Vi på Svensk Teaterunion är glada över att här kunna presentera statistik över fördelningen av kvinnor och män inom den svenska scenkonsten under 2007.

Under senare år har jämställdheten inom scenkonsten uppmärksamats på flera sätt. Rapporter och debatter inom branschen följdes 2006 av betänkandet *Plats på scen* från regeringens kommitté för jämställdhet inom scenkonstområdet.

Utredningen konstaterade en brist på statistiskt underlag eftersom det inom scenkonsten saknats övergripande dokumentation. Det finns ingen myndighet med statligt uppdrag att dokumentera scenkonsten.

Svensk Teaterunion startade i samråd med scenkonstens organisationer år 2006 Scendatabasen, ett projekt som innebär att vi byggt upp en sökbar databas över den professionella scenkonst som produceras i Sverige. Uppgifterna kommer från landets producenter av teater, dans och musikteater som själva lägger in informationen i databasen. Produktionerna omfattar allt ifrån soloframträdanden till stora uppsättningar, framförda på större och mindre scener på såväl statsunderstödda institutioner som på fria scener och privatteatrar.

Scendatabasen är både en dokumentation av scenkonsten och ett kalendarium som anger månadens kommande premiärer runt om i landet.

En viktig dimension i Scendatabasen är att vi redan från början har efterfrågat kön på alla upphovsmän och medverkande.

Med stöd av Kulturrådets medel för att främja jämställdhet inom scenkonsten presenterar vi nu statistik från år 2007.

I boken presenteras 40 diagram med uppgifter om antalet kvinnor och män inom scenkonsten 2007. Dessa bygger på de 702 produktioner som haft premiär och nypremiär på svenska scener under detta år. De uppgifter vi presenterar här gäller dels olika genrer inom scenkonsten, dels antal kvinnor och män inom olika konstnärliga yrkeskategorier. Förklaringar och underlag för statistiken finns i redaktörens kommentarer.

Journalisten och genusvetaren Vanja Hermele analyserar och kommenterar statistiken i kapitlet *Skilda världar*. Boken är illustrerad med teckningar av Stina Eidem.

Det pågår idag flera projekt på scenkonstområdet för att främja jämställdheten. Några av de aktuella projekten presenteras i slutet av boken. Debatten kring jämställdhet inom scenkonsten är levande. Vi vill bidra till den debatten genom att presentera denna statistik, som vi hoppas kunna följa upp kontinuerligt.

Vi ser fram emot att under kommande år kunna presentera statistik som speglar en jämnare fördelning av män och kvinnor inom alla yrkesområden och på alla nivåer inom den svenska scenkonsten.

Ann Mari Engel
generalsekreterare
Svensk Teaterunion

Ann Sofie Nilsson
redaktör
Scendatabasen

"Hellre könsbyte än utbildning"

Skilda världar

Kvinnor och män i scenkonsten i Sverige 2007
Analys och kommentarer av Vanja Hermele

Feministiska organisationsteoretiker brukar säga att det endast krävs 30 procent kvinnor i ett sammanhang för att det ska uppfattas som jämställt. Det är den mekanismen som ligger bakom det utbredda antagande att just den egna arbetsplatsen, teatern eller fria dansgruppen redan är jämställd. Eftersom jämställdhetsuppskattningar sällan stämmer överens med verkligheten börjar allt jämställdhetsarbete med matematik. Man måste helt enkelt räkna: hur många män och hur många kvinnor är representerade – och på vilka platser?

Jämställdhet

I Sverige säger vi gärna att vi är världens mest jämställda land. Ändå konstaterar Statistiska Centralbyrån årligen att oskäliga löneskillnader mellan kvinnor och män består. Utbildning, ålder och erfarenhet inräknat: män får högre lön än kvinnor för att utföra samma arbete. Statistiska Centralbyrån ser också att traditionellt mansdominerade yrken fortfarande ger mer pengar i lönekuvertet än traditionellt kvinnodominerade.

Det var antagligen sådana orättvisor som gjorde att den statliga *Kvinnomaktutredningen* för tio år sedan rekommenderade kvinnor att hellre satsa på könsbyte än på utbildning. Deras slutsats var att manligt kön var en viktigare variabel för hög lön och höga positioner än utbildning. Kort sagt, lågutbildade män fick högre löner och bättre jobb än högutbildade kvinnor.

I den bästa av världar delar män och kvinnor lika på resurser och tillgångar, platser på arbetsmarknaden och utanför den. Och så kan jämställdhet definieras: som en jämn könsfördelning mellan män och kvinnor.

I begynnelsen för länge sedan, i förarbetena till den allra första jämställdhetslagen som kom 1979, definierade man jämn könsfördelning i 40/60-procentskvoter. På grund av den stora ojämställdhet som rådde i Sverige då ansåg man att samhället inte var redo för 50/50.

Talande för tidsandan gick man igenom besväret att undanta skådespelare ur det kommande diskrimineringsförbudet. Utredarna ansåg det viktigt att poängtera att jämställdhetslagen inte skulle kunna hindra en teaterledning att anställa endast manliga skådespelare om man ville det.

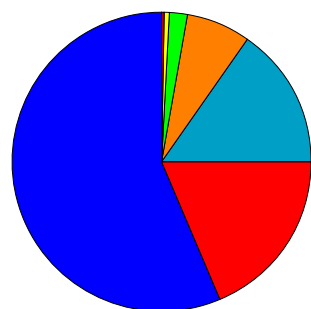
Att det idag ställs jämställdhetskrav på teaterledningar – att antingen skaffa fram roller för kvinnor eller låta kvinnor gestalta män – säger något om hur jämställd-

heten utvecklats sedan 70-talet. Positionerna har flyttats fram. Och det gäller även 40/60-kvoterna. När regeringen idag till exempel utser medlemmar till de statliga styrelserna strävar den efter jämn könsfördelning, vilket den definierar som 50/50. Det är den definitionen på jämställdhet som används även här.

Jämställdheten i scenkonsten

I Scendatabasen har dokumenterats 702 scenkonstproduktioner med premiär i Sverige 2007. Av dessa 702 föreställningar utgjordes 395 av teater, det vill säga 56 procent. På andra plats, långt nedanför, kommer dansen med 19 procent. Mim och nycirkus är scenkonstens minstringar med bara 5 respektive 2 produktioner och utgör tillsammans 1 procent av alla produktioner.

1. Totalt antal produktioner utifrån genre

Teater	395	56%
Dans	130	19%
Musikteater	107	15%
Övrigt	50	7%
Dockteater	13	2%
Mim	5	1%
Nycirkus	2	0%
Totalt	702	

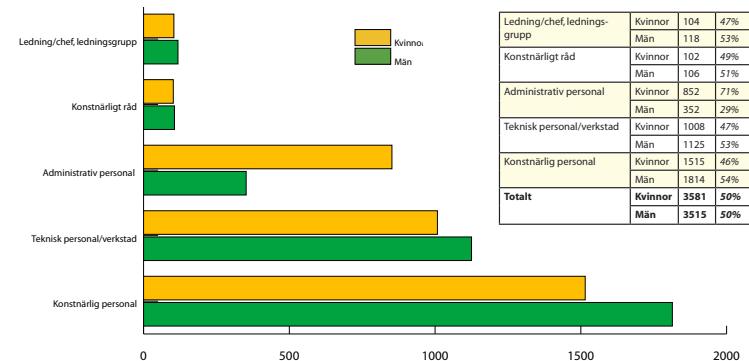
Antal produktioner med premiär och ny premiär utifrån genre 2007

Visserligen har det hänt mycket med jämställdheten inom svensk scenkonst i debatter och diskussioner, men uppgifterna i scendatabasen visar att det finns mycket ojämställdhet kvar i verklig representation och framför allt gällande var i scenkonstens hierarkier som kvinnor har fått plats.

Män i topp

Räknar man bara antal anställda kvinnor och män på institutionsteatrarna 2007 är siffran faktiskt helt jämställd: exakt femtio procent män och femtio procent kvinnor är anställda i scenkonsten. Mycket positivt är att de konstnärliga råden befolkas av nästan hälften kvinnor och män: 49 procent kvinnor och 51 procent män.

40. Ledning och personal vid 33 institutioner – antal kvinnor/män 2007

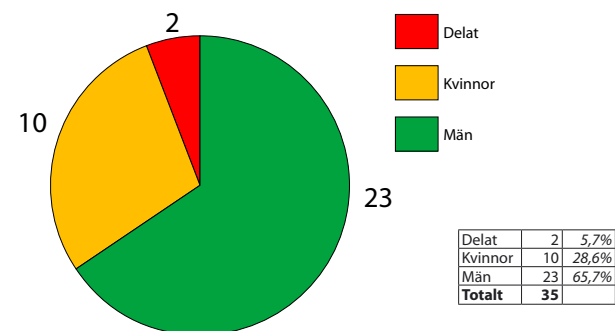

Män dominerar ändå i scenkonstens alla yrkeskategorier medan kvinnor är i majoritet i endast en: administrationen befolkas av 71 procent kvinnor.

Tyvärr är det inte goda nyheter för jämställdheten. Så breda slagsidor är negativa för kvinnor även om det råkar vara kvinnor som är flest till antalet. Jämställdhet nås genom jämna könsfördelningar, inte könssegregerade yrkeskategorier.

Att kvinnor välkomnas i administrationen säger mer om yrkeskategorins status inom scenkonsten än om kvinnors lika möjligheter att ta plats. Är det till exempel en slump att kvinnor dominerar yrket som ligger längst bort från de konstnärliga besluten, medan scenkonstens absoluta maktcentra har samma snedvridning – men spegelvänd? 69 procent av scenkonstens chefer är män.

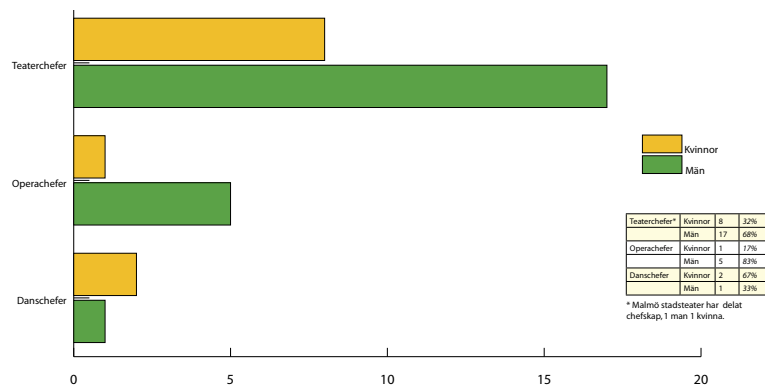
38. Teaterchefer/operachefer/danschefer på 34 institutioner 2007

Behöver det påpekas att dessa två kategorier – administratör och chef – lever i två olika världar i termer av lön, resurser, beröm och prestige?

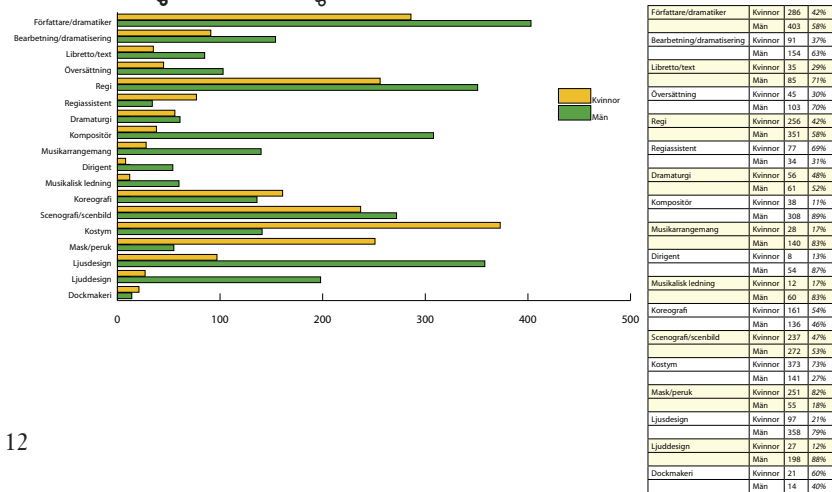
Delar man upp chefsstatistiken på genre – teater, opera, dans – blir bilden mer nyanserad, men inte mer glädjande. Operahusen är absolut sämst med bara 17 procent kvinnliga chefer.

39. Chefer uppdelade i teater, opera och dans vid 34 institutioner 2007

Alla yrken – i alla genrer, förutom medverkande på scen, sammanräknat gjordes 2007 års produktioner av 2099 kvinnor och 2927 män, 42 procent kvinnor och 58 procent män. Men av de 18 listade yrkeskategorierna dominerades endast tre av kvinnor: mask, kostym och koreografi. Resten domineras av män. Kompositör var den kategori med högst snedvridning: 89 procent män.

12. Yrkeskategorier – Samtliga

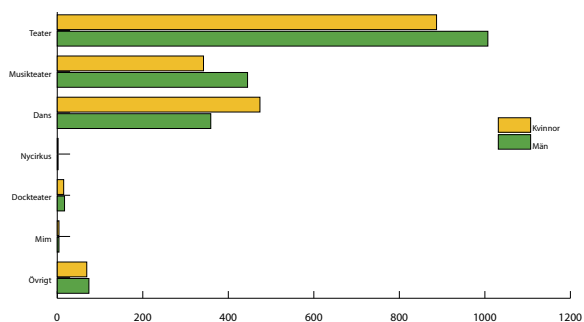

”Kvinnodominans i kategorin mask och kostym”

På scen

Det var sammanlagt 3701 medverkande på scen som framförde de konstnärliga visionerna bakom 2007 års scenkonstproduktioner. Jämställdhetsberöm går till genrererna mim och nycirkus som faktiskt lyckades nå jämställdhet på scenen. Synd bara att det bara gällde sammanlagt 7 produktioner. I alla andra genrer var det fler män än kvinnor som gestaltade scenkonsten. Teatern framfördes av 53 procent män och musikteatern av 57 procent män. Men inte i dansen.

26. Totalt medverkande på scen – efter genre

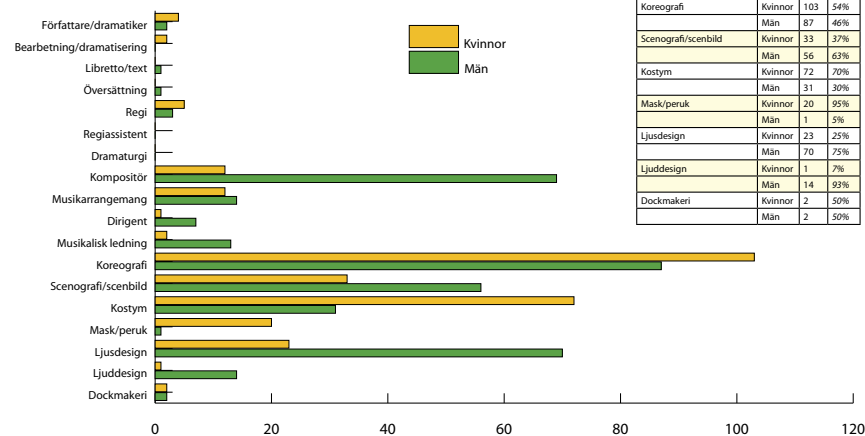

Teater	Kvinnor	887	47%
	Män	1007	53%
Musikteater	Kvinnor	342	43%
	Män	445	57%
Dans	Kvinnor	474	57%
	Män	359	43%
Nycirkus	Kvinnor	2	50%
	Män	2	50%
Dockteater	Kvinnor	15	47%
	Män	17	53%
Mim	Kvinnor	4	50%
	Män	4	50%
Övrigt	Kvinnor	69	48%
	Män	74	52%
Totalt	Kvinnor	1793	48%
	Män	1908	52%

Kvinnor i dansen

Det sägs ofta att dansen är ett kvinnodominerat område och mycket riktigt, inom dansen finns en unik kvinnlig dominans: 57 procent kvinnor på scen.

14. Yrkeskategorier Dans

Men bakom scenen är det en annan sak. Förutom mask och kostym som undantagslöst skapas av kvinnor är en kvinnlig majoritet bara noterad i två yrkeskategorier:

- 63 procent kvinnliga regissörer
- och 54 procent kvinnliga koreografer

Dansens upphovsmän är till 56 procent män. Framförallt det som har med musik att göra skapas av män.

- 85 procent män har varit kompositörer
- och 88 procent män har dirigerat.
- 87 procent män har varit i musikalisk ledning,
- och 93 procent män ljudesigners.

Två frågor tränger sig på. Med så många män, hur känns det egentligen att dans anses vara ett kvinnodominerat område?

Och hur mycket av kvinnornas närvaro är kopplat till dansens låga resurser och brist på fasta scener? Jämställdhetsutredningen *Plats på scen* undersökte pengar, offentlig uppmärksamhet och antal konstnärliga arenor när man drog den slutsatsen att dansen har minst resurser på scenkonstområdet.

Slutsats: Kvinnor må vara dominerande i dansen, men dansen dominerar inte scenkonsten.

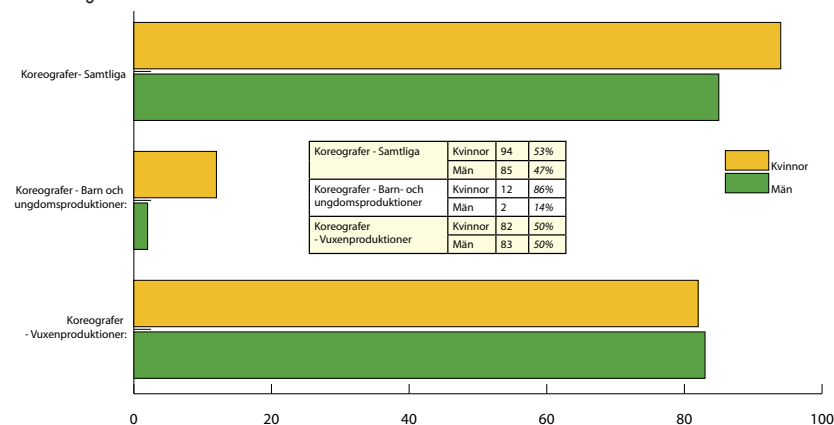
Jämställdhetsutredningen uppfattade dessutom att det finns två sfärer inom dansen: en resursstark där män är i majoritet och en resurssvag där kvinnorna återfinns. Utgår man från att barn- och ungdomsscenen generellt tillhör den resurssvaga är det en uppfattning som det här materialet styrker.

"Dansen är kvinnodominerad – inte dess upphovsmän i musiken"

24. Dansproduktioner

Koreografer

En kvinnlig övervikt bland koreografer ses bara för barn- och ungdomsproduktionerna, men då med en jordskredsseger hela 86 procent kvinnor koreograferade dans för barn och unga. Kvinnor dominerar inte alls dans för vuxna, där råder jämställdhet.

Organisationsteoretikerna hade alltså rätt. Om 30 procent kvinnor räknas som jämställdhet måste 50 procent kvinnor ses som gigantisk kvinnodominans.

Män i musikteatern

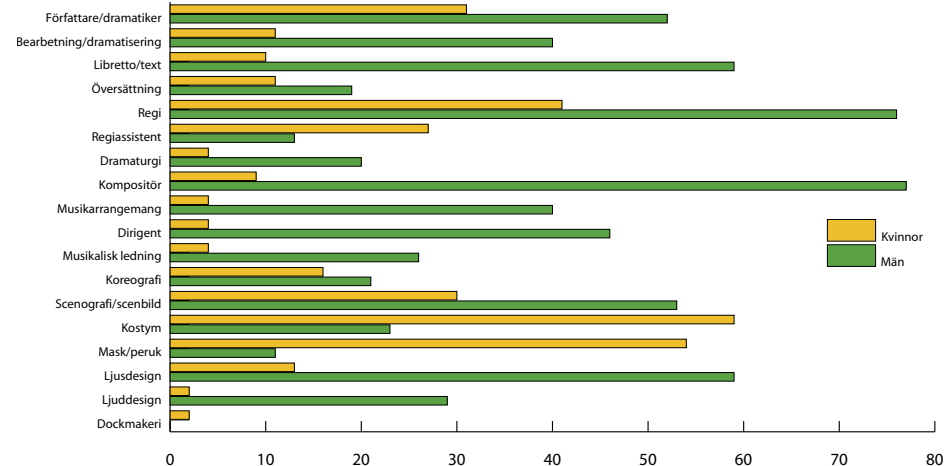
Musikteatern är den genre som har allra längst väg kvar att vandra till en tolererbar jämställdhetsnivå. Jämställdhet lyckas man inte nå i någon yrkeskategori, men rejäl ojämställdhet överallt: antingen inga kvinnor eller inga män. Bara koreograferandet hamnar inom rimlighetens gränser med 43 procent kvinnor, långt lägre dock än i någon annan genre. Under 2007 producerades 107 produktioner, det vill säga 15 procent av all scenkonst det året. Dessa

- dirigerades till 92 procent av män
- musikarrangerades till 91 av procent män.
- komponerades till 90 procent av män
- 86 procent män skrev librettot
- 78 procent män stod för bearbetning och dramatisering
- 87 procent män var i musikalisk ledning.
- 83 procent män stod för dramaturgin
- 82 procent män ljusdesignade
- och 94 procent män gjorde ljudet.

"94% män gjorde ljudet"

15. Yrkeskategorier Musikteater

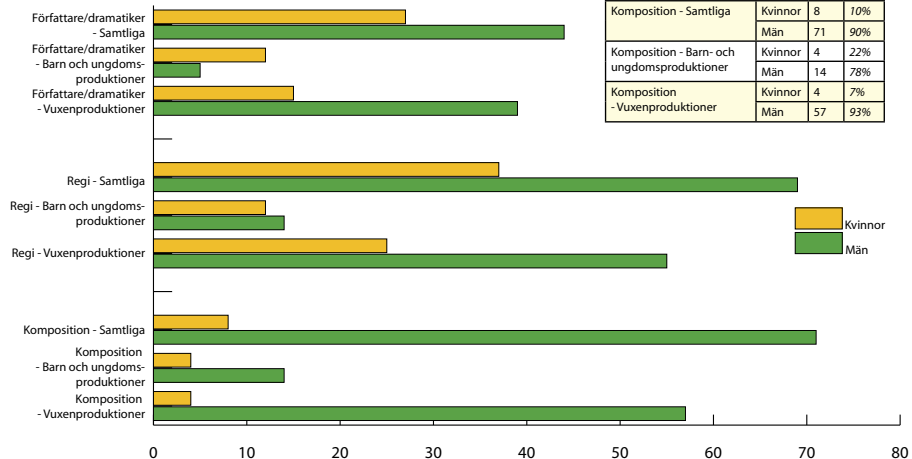

Författare/dramatiker	Kvinnor	31	37%
	Män	52	63%
Bearbetning/dramatisering	Kvinnor	11	22%
	Män	40	78%
Libretto/text	Kvinnor	10	14%
	Män	59	86%
Oversättning	Kvinnor	11	37%
	Män	19	63%
Regi	Kvinnor	41	35%
	Män	76	65%
Regiassistent	Kvinnor	27	67%
	Män	13	33%
Dramaturgi	Kvinnor	4	17%
	Män	20	83%
Kompositör	Kvinnor	9	10%
	Män	77	90%
Musikarrangemang	Kvinnor	4	9%
	Män	40	91%
Dirigent	Kvinnor	4	8%
	Män	46	92%
Musikalisk ledning	Kvinnor	4	13%
	Män	26	87%
Koreografi	Kvinnor	16	43%
	Män	21	57%
Scenografi/scenbild	Kvinnor	30	36%
	Män	53	64%
Kostym	Kvinnor	59	72%
	Män	23	28%
Mask/peruk	Kvinnor	54	83%
	Män	11	17%
Ljusdesign	Kvinnor	13	18%
	Män	59	82%
Ljuddesign	Kvinnor	2	6%
	Män	29	94%
Dockmakeri	Kvinnor	2	100%
	Män	0	0%

Ser man till dramatiker, regissörer och kompositörer är kvinnor inte i majoritet någonstans förutom om man tittar enskilt på musikteater för barn. Kvinnor dominerar i kategorin musikdramatik för barn. Hela 71 procent kvinnor. Tacka familjeföreställningarna för det.

25. Musikteater

Författare/dramatiker, regissörer och kompositörer

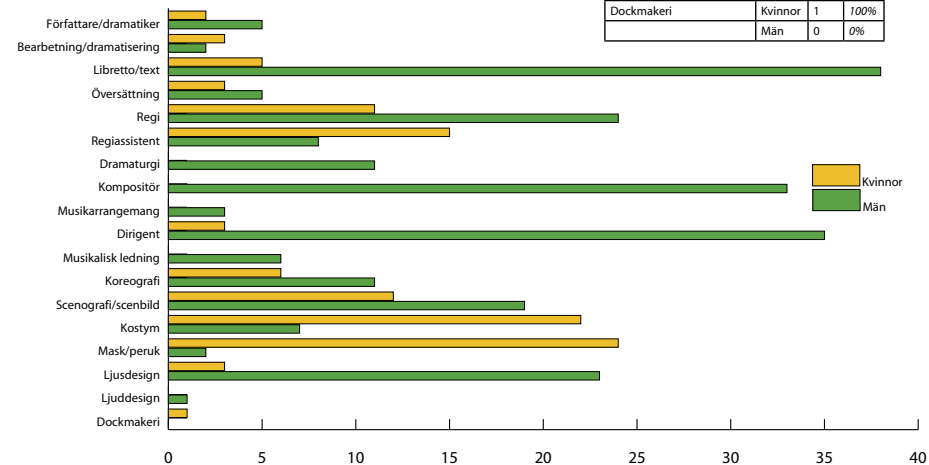
Dramatiker - Samtliga	Kvinnor	27	38%
	Män	44	62%
Dramatiker - Barn- och ungdomsproduktioner	Kvinnor	12	71%
	Män	5	29%
Dramatiker - Vuxenproduktioner	Kvinnor	15	28%
	Män	39	72%
Regi - Samtliga	Kvinnor	37	35%
	Män	69	65%
Regi - Barn- och ungdomsproduktioner	Kvinnor	12	46%
	Män	14	54%
Regi - Vuxenproduktioner	Kvinnor	25	31%
	Män	55	69%
Komposition - Samtliga	Kvinnor	8	10%
	Män	71	90%
Komposition - Barn- och ungdomsproduktioner	Kvinnor	4	22%
	Män	14	78%
Komposition - Vuxenproduktioner	Kvinnor	4	7%
	Män	57	93%

Musikteater är en blandad genre, opera, operett, musikaler och blandformer samlas under samma namn. Plockar man fram uppgifterna för endast opera ser man att denna konstform hamnar på den absoluta jumboplaceringen när det kommer till jämställdhet. Operan i Sverige 2007

- komponerades av 100 procent män
- dramaturgin skrevs av 100 procent män
- dirigerades av 92 procent män
- 88 procent män har skrivit librettot
- Ljuset hade gjorts av 88 procent män.
- Regi hade gjorts av 69 procent män

Operan framstår som en värld reserverad för män. Kvinnor är i majoritet endast i de yrkena som nästan undantagslöst skapas av kvinnor: kostym i operan, 76 procent kvinnor och i mask och peruk där de uppgår till 92 procent.

16. Yrkeskategorier Opera

Författare/dramatiker	Kvinnor	2	29%
	Män	5	71%
Bearbetning/dramatisering	Kvinnor	3	60%
	Män	2	40%
Libretto/text	Kvinnor	5	12%
	Män	38	88%
Översättning	Kvinnor	3	37%
	Män	5	63%
Regi	Kvinnor	11	31%
	Män	24	69%
Regiassistent	Kvinnor	15	65%
	Män	8	35%
Dramaturgi	Kvinnor	0	0%
	Män	11	100%
Kompositör	Kvinnor	0	0%
	Män	33	100%
Musikarrangemang	Kvinnor	0	0%
	Män	3	100%
Dirigent	Kvinnor	3	8%
	Män	35	92%
Musikalisk ledning	Kvinnor	0	0%
	Män	6	100%
Koreografi	Kvinnor	6	35%
	Män	11	65%
Scenografi/scenbild	Kvinnor	12	39%
	Män	19	61%
Kostym	Kvinnor	22	76%
	Män	7	24%
Mask/peruk	Kvinnor	24	92%
	Män	2	8%
Ljusdesign	Kvinnor	3	12%
	Män	23	88%
Ljuddesign	Kvinnor	0	0%
	Män	1	100%
Dockmakeri	Kvinnor	1	100%
	Män	0	0%

Situationen på scenen inom operan är inte fullt lika ojämfäst, men sämst i scenkonsten. Sångare på scen som framförde operorna i Sverige 2007 var 59 procent män. Jämför det med teaterns 53 procent män eller hela musikteatergenrens 57 procent män.

Inom genren opera säger man gärna att det mansdominerade kulturarvet ligger till grund för den massiva snedvridningen mellan kvinnor och män idag. Men det finns tre argument varför det egentligen inte borde påverka den utspridda mansdominansen inom genren.

För det första, det finns ingen anledning varför män dirigerar detta mansdominerade kulturarv – tvärtom borde fler kvinnor engageras för att väga upp den nedärvda mansdominansen. För det andra kanske operan skulle må bra av att satsa på nyskriven dramatik, förslagsvis av kvinnor? Det tredje argumentet är historiekritiskt och säger att kulturarvet är inget arv, det är ett val. Faktum är att det har funnits en mängd kvinnliga kompositörer i historien, men de förvandlades till ”pianolärarinnor” när historien skulle sammanfattas.

Internationell forskning bedrivs idag för att lyfta fram de kvinnor som hade en plats i kulturarvet men som blivit bestulna på den.

Bland musikerna är det också många män. I alla scenkonstens genrer – dans, teater, musikteater – är det manlig majoritet, oavsett om de sitter i orkesterdicket eller spelar på scen. Men här är det faktiskt inte värst i musikteatern, tvärtom når musikteatern bästa jämställdhetsnotering gällande musiker: bara 61 procent män. Inom dansen framförs musiken av 72 procent män och allra värst var det inom teatern: 86 procent manliga musiker.

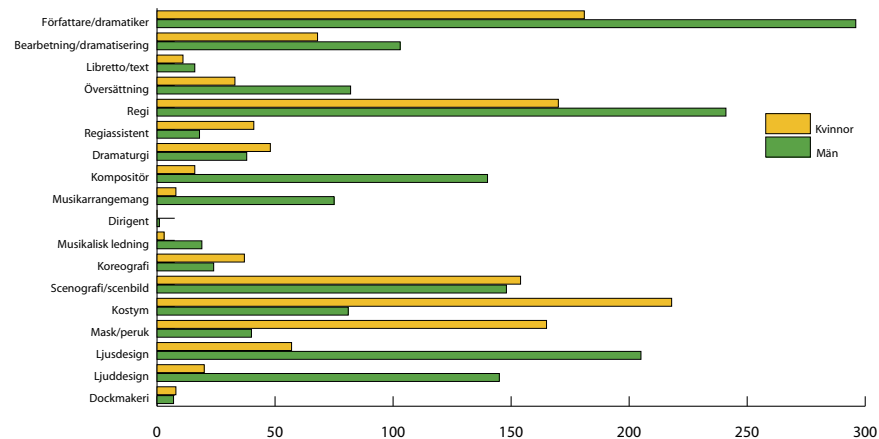
Män i teatern

Teatern i Sverige 2007 producerades av institutionsteatrar, teatergrupper, produktionsbolag, privatteatrar, enskilda producenter – och många fler.

Av alla dessa teaterproducenters verk skrevs 38 procent av kvinnor och regissera-

13. Yrkeskategorier

Teater

Yrkeskategori	Kvinnor	Män	Kvinnor (%)	Män (%)
Författare/dramatiker	181	296	38%	62%
Bearbetning/dramatisering	68	103	40%	60%
Libretto/text	11	16	41%	56%
Översättning	33	82	29%	71%
Regi	170	241	41%	59%
Regiassistent	41	18	69%	31%
Dramaturgi	48	38	56%	44%
Kompositör	16	140	10%	90%
Musikarrangemang	8	75	10%	90%
Dirigent	0	1	0%	100%
Musikalisk ledning	3	19	14%	86%
Koreografi	37	24	61%	29%
Scenografi/scenbild	154	148	51%	49%
Kostym	218	81	73%	27%
Mask/peruk	165	40	80%	20%
Ljusdesign	57	205	22%	88%
Ljuddesign	20	145	12%	88%
Dockmakeri	8	7	53%	47%

des till 41 procent av kvinnor. Mest jämställd var scenografin som till 51 procent skapades av kvinnor. Värt att notera, det musikaliska manssamhället består inom teatern:

- kompositörer var till 90 procent män
- musikarrangemanget skapades av 90 procent män
- män i musikalisk ledning uppgick till 86 procent

Institutionsteatrarna har generellt mest resurser att röra sig med och är därför, enligt etablerade mönster, klurigare att ta sig in på om man är kvinna. Uppgifterna visar att jämställdheten är sämst på de nationella scenerna om man jämför med stads-, regions- och länsteatrarna och det fria teaterlivet.

Siffran för kvinnliga dramatiker går uppåt i takt med att avståndet från nationalscenerna växer:

- 32 procent kvinnor på nationalscenerna blir 42 procent kvinnor på stads-, läns- och regionteatrarna och 43 procent kvinnliga dramatiker i den fria sektorn.

Regi gör ungefär samma resa från 39 procent kvinnor på nationalscenerna till 44 procent på stads-, läns- och regionteatrarna och 42 procent i den fria sektorn.

Scenografi går från 59 procent män på nationalscenerna till 53 procent på stads-, läns- och regionteatrarna och 52 procent i den fria sektorn.

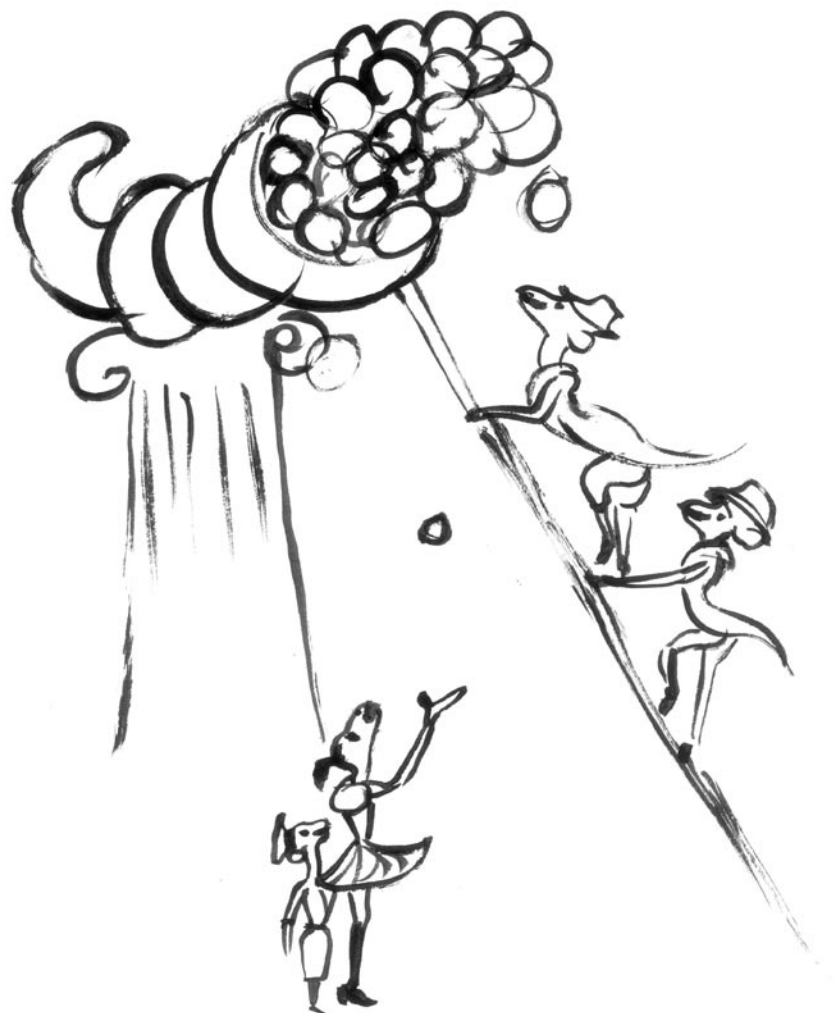
En smula förvånande är att siffrorna för manliga kompositörer gick helt åt skogen på stads-, läns- och regionteatrarna, hela 95 procent män skrev musiken. Jämför det med 89 procent manliga kompositörer på nationalscenerna och 86 procent i det fria teaterlivet.

I övrigt kan två sensationer konstateras:

- Är du kvinna och dirigent ska du sikta in dig på det fria teaterlivet. Visserligen finns där inte lika många arbetstillfällen – underlaget rör bara en population på tio – men andelen kvinnor slog där rekord: 30 procent av dirigenterna var kvinnor. Jämför det med stads-, läns- och regionteatrarnas 11 procent, eller nationalscenernas 8 procent kvinnliga dirigenter.
- Nationalscenerna tar också ett rekord, men tvärtom, i oväntad hög manlig representation: 74 procent manliga koreografer koreograferade dansen på nationalscenerna. Jämför det med de 83 procent kvinnliga koreografer som skapade dansen inom den fria danssektorn. Vårt tar dessa kvinnor vägen när tåget går mot det mest prestigefulla toppjobbet: att koreografera för Sveriges nationalscen?

"Män i musiken"

"Där resurserna är, där är männen"

Män på teaterns stora scen

Där resurserna är, där är också männen. Så kan mönstret sammanfattas. Hur ser det ut inom teatern och andelen kvinnor på de olika scenerna?

Stora scenen brukar beskrivas som teaterns hjärta och är oftast scenen med flest sittplatser och mest resurser. En närläsning av jämställdheten på några av institutionsteaternas stora scener visar att diskrimineringsmönstret är intakt: andelen kvinnor i kategorierna dramatiker och regissör sjunker ju högre upp i hierarkin man kommer.

Kungliga Dramatiska Teatern och Helsingborgs stadsteater gjorde djupa fall neråt i och med att scenens storlek ökade. Ingen av dessa teatrar hade några kvinnor representerade, varken som dramatiker eller regissörer, på stora scenens premiärer under 2007.

- Den sammanslagna siffran för Kungliga Dramatiska Teaterns scener visar 42 procent kvinnliga regissörer och 32 procent kvinnliga dramatiker. På stora scenen ett rejält fall neråt. Inga kvinnor varken som dramatiker eller regissörer.
- Helsingborgs stadsteater hade 43 procent kvinnliga regissörer på alla scener vilket blev till noll kvinnliga regissörer på stora scenen. 33 procent dramatik skriven av kvinnor blev noll procent på stora scenen.

Stockholms stadsteater och Göteborgs stadsteater följer samma mönster, men inte lika akut. I alla fall har de kvinnor representerade i dessa kategorier på stora scenen.

- Stockholms stadsteaters 42 procent kvinnliga regissörer totalt minskade till 33 procent kvinnliga regissörer på stora scenen. 30 procent kvinnliga dramatiker sjönk till 17 procent dramatik skriven av kvinnor på stora scenen.
- På Göteborgs stadsteater: 47 procent kvinnliga regissörer på alla scener blev 40 procent på stora scenen. Kvinnliga dramatiker gick från 29 procent totalt till 20 procent.

Uppsala stadsteater uppvisar ett blandat resultat, både ökning och minskning av kvinnor på stora scenen.

- Uppsala stadsteaters 67 procent kvinnliga regissörer ökade till 75 procent på stora scenen. Men 50 procent dramatiker minskade till bara 25 procent på stora scenen.
- Malmö stadsteater ökade andelen kvinnliga dramatiker och regissörer på sin stora scen. 42 procent regissörer totalt blev 75 procent kvinnliga regissörer på stora scenen. Och 31 procent kvinnliga dramatiker blev 33 procent kvinnor på stora scenen.

Det sammanslagna resultatet berättar: 44 procent kvinnliga regissörer blev till 41 procent och 35 procent kvinnlig dramatik blev till 19 procent på teatrarnas stora scener.

Att skriva historia

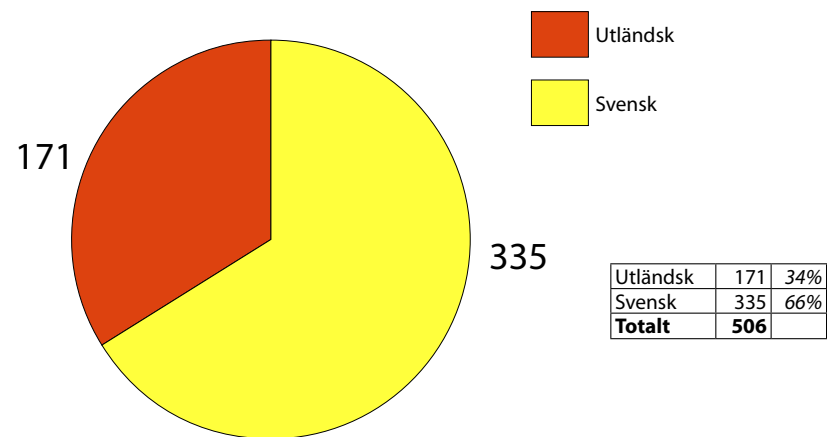
En hel del dramatik som hade premiär 2007 kom från utlandet, 34 procent. När dramatik importerats är det mest män som har skrivit. Det kan vara ett tecken på att män har lättare än kvinnor att ta sig högst upp i hierarkin och skaffa sig det internationella erkännandet som krävs för att bli påtänkt när svensk scenkonst planeras.

Engelskspråkig dramatik dominerar inte särskilt förvånande den utländska dramatikerna och görs till 77 procent av män. Island och Finland är representerade med någonting så ovanligt som en kvinnlig dominans. Från Ryssland bara manlig dramatik, huvudsakligen författad av Tjechov eller Dostojevskij.

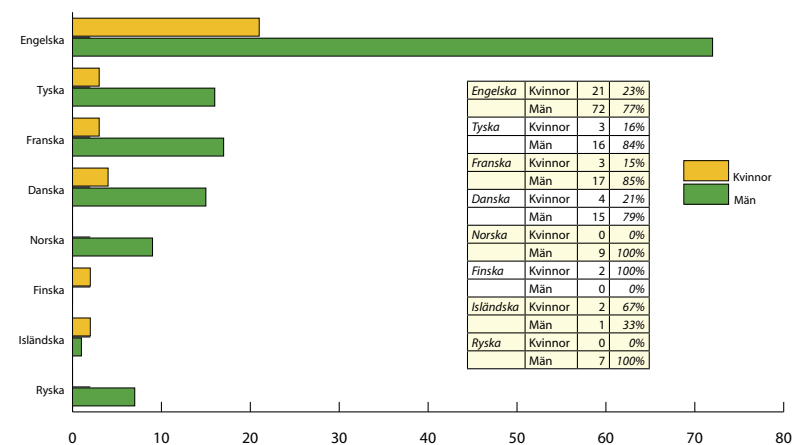
Dramatik är ett område där jämställdheten släpar efter mer än in andra delar. Regi till exempel är inte jämställt, men närmre målet. Dagens ojämsladda dramatik brukar förklaras med gårdagens: kvinnor fick inte skriva förr – och därför känner man inte till någon äldre dramatik skriven av kvinnor.

Men då har man missat att historieskrivning inte alltid sker rationellt. Till exempel försvann många av de kvinnliga författare som spelades för fulla hus i Sverige och utomlands för drygt hundra år sedan. Alfild Agrell, Viktoria Benedictsson, Ann Charlotte Leffler knuffades ut ur historien för att ge plats åt Strindberg och Ibsen. Deras verk spelas äntligen igen tack vare riktat arbete som till exempel SPETS-projektet. Dessa satsningar påverkar inte än 2007 års statistik, men de kommer vara med för 2008 och det kommer att bli spännande att se vad som kommer att hända med kulturarvet då.

30. Antal produktioner – all dramatik

32. Författare/dramatiker, utländsk dramatik

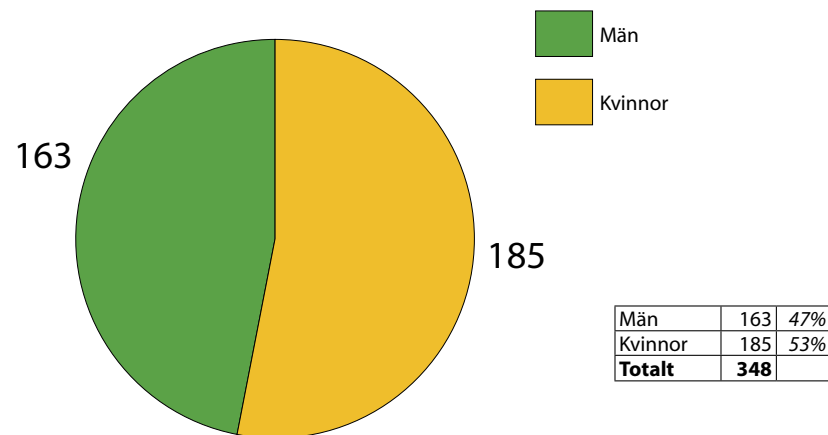
Att omdefiniera kulturarvet och låta fler komma till tals är ett bra sätt att få bukt med ojämställdheten. En annan effektiv strategi är att ge kvinnor fördel framför män när den nya dramatiken beställs.

Den svenska dramatiken för 2007 års scenkonst hade skrivits av 37 procent män, 34 procent kvinnor och 29 procent delat författarskap. Delar man upp siffrorna på barn/ungdom och vuxenteater visar det sig att kvinnor återigen dominerar domänen med minst resurser och lägst prestige: barn och ungdomsdramatiken. Kvinnliga författare och dramatiker uppnår här 57 procent. Bara 47 procent kvinnor skrev dramatiken för vuxna. Mycket positivt dock är att den helt nyskrivna dramatiken hade en övervikt kvinnor, 53 procent kvinnor hade skrivit dramatik med urpremiär under 2007.

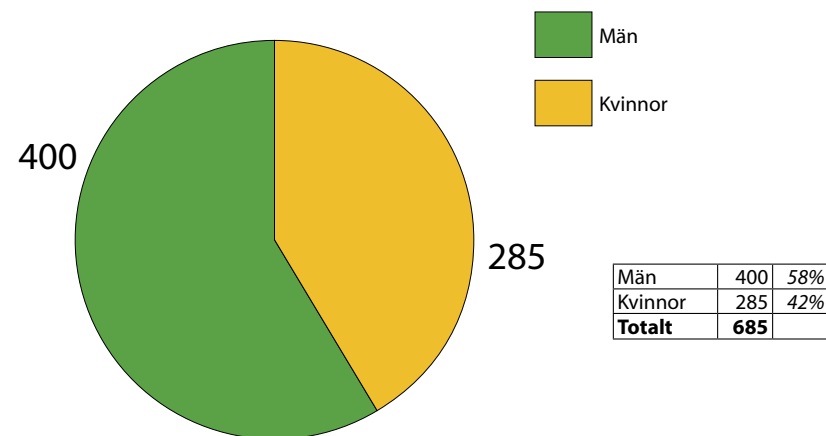
Trots de relativt små marginalerna är det ändå ett stort genombrott. Dock måste dessa författare mötas av bättre medvetenhet så att inte deras namn också försvinner in i glömskan och nya SPETS-projekt måste initieras om ytterligare hundra år.

All dramatik – ny som gammal, utländsk som svensk, riktad till både barn och vuxna – resulterar fortfarande i en manlig slagsida.

35. Författare/dramatiker – svensk dramatik med urpremiär

31. Författare/dramatiker – all dramatik

Från två skilda världar till en gemensam

Förre jämställdhetsombudsmannen Claes Borgström brukade säga att jämställdhet är ett ord som inte bör kompareras. Antingen är det jämställt eller så är det inte det. Enligt den principen måste scenkonsten tyvärr erkänna sig ojämsställd.

Scendatabasens uppgifter gör gällande att könsegregering fortfarande råder där män befolkar de områden med mest resurser och prestige. Kvinnor finner vi i de delar av scenkonsten som är ekonomiskt utmanade eller långt borta från konstnärliga besluten.

- Ju högre upp i hierarkin desto fler män
- Där resurserna och prestige är där finns också männen

Några exempel på scenkonstens skilda världar:

- Scenkonstens chefer är bara till 31 procent kvinnor
- Scenkonstens administration sköts till 29 procent av män
- Mansdominansen inom operan och musikteatern står utan jämförelser i scenkonsten.
- Teatrarnas stora scener domineras av män

Ur jämställdhetssynpunkt är det besvärande när kvinnor och män lever i skilda världar. Att reservera vissa yrken eller genrer för det ena könet motverkar chanserna att nå jämställdhet – och skapar snarare rankingar mellan genrer.

Några exempel på myter inom scenkonsten:

- Scenkonsten är nästan jämställd
- Dansens domineras av kvinnor

Det behövs fortfarande inte särskilt många kvinnor för att ett område ska uppfattas som jämställt, eller kvinnodominerat. Brist på statistik har varit en av anledningarna till att ojämställdheten har kunnat råda. Okunskapen över hur det ser ut gör att jämställdhetskrav kan viftas bort som överdrivna, irrelevanta eller till och med inbillade.

Med mycket små medel gör Scendatabasen, tillsammans med alla de som lägger in sina uppgifter i den, något mycket stort. Den förser oss med fakta över jämställdhetsläget i scenkonsten. Det är kanske inte upplyftande, men det är förutsättningen för en rättvis, jämställd och kvalitativ scenkonst.

”Skilda världar”

Redaktörens kommentarer till statistiken

Detta dokumenteras i Scendatabasen

Statistiken är framtagen och sammanställd av Svensk Teaterunion med huvudsakligt underlag från dokumentationen i Scendatabasen. Statistiken bygger på de 702 produktioner som hade premiär eller nypremiär under 2007. Av dessa var 70 nypremiärer. Scenproduktionerna omfattar teater, dans, musikteater, nycirkus, dockteater, mim med flera genrer. Dokumentationen gäller framförallt den konstnärliga delen av produktionen, dvs. alla upphovsmän och alla de medverkande på scen.

Det är värt att påpeka att när det gäller upphovsmän så ingår även klassiker bland t ex dramatiker och kompositörer.

Förutom den publika delen i Scendatabasen, där teater-, musik- och dansintresserade kan söka efter information finns även mer avancerade sökverktyg i den administrativa delen. Det är de avancerade sökverktygen som använts när statistiken tagits fram.

Scendatabasen kan utvecklas ytterligare med fler uppgifter och vi välkomnar synpunkter och kommentarer.

Producenter som ingår i Scendatabasen

Scendatabasen innehåller idag 360 producenter av teater, dans och musikteater. Vi har här delat upp producenterna i fem kategorier.

Nationella institutioner: Riksteatern, Dramaten och Kungliga Operan (Dansens hus som numera är en riksinstitution sorteras här under kategori gästspelsscener).

Stads- läns- och regionteatrar: 31 stycken.

Fria sektorn består av teatergrupper, dansgrupper, produktionsbolag, privatteatrar och enskilda projekt.

Gästspelsscener utgör en egen kategori bland producenterna. De är en viktig arena för danslivet och en del av produktionerna dokumenteras endast där. Exempel på gästspelsscener är Dansens hus i Stockholm och Pustervik i Göteborg.

Radioteatern är en egen kategori men däremot ingår inte SVT Drama.

Så här går det till

Var och en av producenterna har en unik länk till sin egen sida i Scendatabasen, där de själva lägger in sina uppgifter om produktionen. Det sker månadsvis inför kommande premiärer. Uppgifterna granskas sedan av redaktören för Scendatabasen innan de publiceras.

Redaktören har regelbunden kontakt med producenterna vilket underlättar dokumentationen och gör det möjligt att korrigera fel före publicering. Dokumentationen stäms även av mot uppgifterna på producenternas egna hemsidor.

Genre

Producenten som lägger in information om produktionen väljer själv genre. Genrerna är uppdelade i *teater*, *musikteater*, *dans*, *nyckirkus*, *dockteater*, *mim* och *övrigt*. Dessa genrer utgör en slags grundgenre som producenten kan komplettera med en egen benämning utifrån grundgenren och som skrivs in som fritext i ett särskilt sökbart fält. Exempelvis den valda grundgenren är musikteater och den egna benämningen är opera. Många av dem som valt genre *övrigt* kallar sina produktioner performance. Andra fritt valda genrer är varieté, show, happening, standup, breakdance, battles, berättarföreställning, storytelling, litterär salong och dansteateropera.

Dokumentation som inte är fullständig

Efter genomgång av den samlade dokumentationen 2007 tydliggörs brister i dokumentationen av Radioteatern och i en del av operaproduktionerna.

Radioteatern har i sitt eget arkiv för 2007 lagt in fler produktioner än vad man dokumenterat i Scendatabasen, därför fattas ett antal produktioner och även vissa uppgifter om yrkeskategorier.

Dokumentationen från radioteatern innehåller 31 produktioner som har haft premiär under 2007. När vi jämför med radioteaterns arkiv saknas 11 produktioner. Om dessa räknas in blir fördelningen män och kvinnor mer jämn, när det gäller författare/dramatiker skulle fördelningen bli 42% kvinnor och 58% män, och för regi skulle siffran bli 37% kvinnor och 63% män.

(Statistiken bygger på det som är dokumenterat i databasen när statistiken togs ut och vi kan därför inte lägga till dessa nu i efterhand för då förändras alla resultat.)

När det gäller en del av operaproduktionerna är dokumentationen av medverkande orkester/musiker andel kvinnor och män inte fullständig.

Kommentarer till diagrammen 38, 39 och 40

Uppgifterna om antal chefer på de 34 institutionerna, uppdelade i teater, opera och dans med andel kvinnor och män är framtagna separat. Se diagram 38 och 39.

Vi har kompletterat statistiken i Scendatabasen med en enkätundersökning av ledning och personal som skickades till 34 institutioner våren 2008, se diagram 40. 33 institutioner har svarat. Enkäten gällde antalet anställda på institutionerna oavsett anställningsform. Här frågades efter antal personer och inte årsverken i följande befattningar:

- Ledning/chef, ledningsgrupp
- Konstnärligt råd

- Administrativ personal
- Teknisk personal/verkstad
- Konstnärlig personal

Några institutioner har räknat in publikvärdar och kafépersonal i gruppen Administrativ personal. Dansens Hus, som är en gästspelsccen, har inte redovisat anställd konstnärlig personal.

De 33 institutionerna som svarat är:

- Borås Stadsteater
- Byteatern Kalmar Läns Teater
- Dalateatern
- Dansens Hus
- Dramaten
- Folkoperan
- Folkteatern i Gävleborg
- Folkteatern i Göteborg
- Göteborgs Stadsteater
- GöteborgsOperan
- Helsingborgs Stadsteater
- Kungliga Operan
- Länsteatern i Örebro
- Länsteatern Jämtland-Härjedalen
- Länsteatern på Gotland
- Malmö Opera
- Malmö Stadsteater
- Norrbottensteatern
- NorrDans
- NorrlandsOperan
- Regionteater Väst
- Regionteatern Blekinge-Kronoberg
- Riksteatern
- Skånes Dansteater
- Smålands Musik & Teater
- Stockholms Stadsteater
- Sörmlands Musik & Teater
- Teater Halland
- Teater Västernorrland
- Uppsala Stadsteater
- Värmlandsopera
- Västerbottensteatern
- Östgöteatern

Innehåll och förklaringar till de statistiska diagrammen

Produktioner uppdelade i genrer samt barn/ungdom och vuxenproduktioner

- 1 Totalt antal produktioner utifrån genre
av premiärer och nypremiärer 2007
- 2 Totalt antal produktioner uppdelade i barn/ungdom och vuxen
av premiärer och nypremiärer 2007
- 3 Totalt antal teaterproduktioner uppdelade i barn/ungdom och vuxen
av premiärer och nypremiärer 2007
- 4 Totalt antal dansproduktioner uppdelade i barn/ungdom och vuxen
av premiärer och nypremiärer 2007
- 5 Totalt antal musikteaterproduktioner uppdelade i barn/ungdom och vuxen
av premiärer och nypremiärer 2007

Produktioner uppdelade i typ av producent, på barn/ungdom och vuxenproduktioner

- 6 Nationella scener – totalt antal produktioner uppdelade i barn/ungdom och vuxen av premiärer och
nypremiärer 2007
- 7 Stads-, läns- och regionteatrar – totalt antal produktioner uppdelade i barn/ungdom och vuxen
av premiärer och nypremiärer 2007
- 8 Teatergrupper, producenter, bolag, privatteatrar m.fl.
– totalt antal produktioner uppdelade i barn/ungdom och vuxen av premiärer och nypremiärer 2007
- 9 Dansgrupper, producenter, bolag, privatteatrar m.fl.
– totalt antal produktioner uppdelade i barn/ungdom och vuxen av premiärer och nypremiärer 2007
- 10 Gästspelsscener – totalt antal produktioner uppdelade i barn/ungdom och vuxen
av premiärer och nypremiärer 2007
- 11 Gästspelsscener – totalt antal produktioner utifrån genre
av premiärer och nypremiärer 2007

Yrkeskategorier uppdelade i genrer – andel kvinnor/män

- 12 Yrkeskategorier i samtliga genrer – andel kvinnor/män
i premiärer och nypremiärer 2007

13 Yrkeskategorier – Teater – andel kvinnor/män i premiärer och nypremiärer 2007

14 Yrkeskategorier – Dans – andel kvinnor/män i premiärer och nypremiärer 2007

15 Yrkeskategorier – Musikteater – andel kvinnor/män i premiärer och nypremiärer 2007

16 Yrkeskategorier – Opera – andel kvinnor/män i premiärer och nypremiärer 2007

Opera ingår i musikteatern nr 15 men är här redovisad för sig som egen genre.

Yrkeskategorier uppdelade i typ av producent – andel kvinnor/män

17 Yrkeskategorier – Nationella scener – andel kvinnor/män i premiärer och nypremiärer 2007

18 Yrkeskategorier – Stads-, läns- och regionteatrar – andel kvinnor/män i premiärer och nypremiärer 2007

19 Yrkeskategorier – Teatergrupper, producenter, bolag, privatteatrar m.fl. – andel kvinnor/män i premiärer och nypremiärer 2007

20 Yrkeskategorier – Dansgrupper, producenter, bolag, privatteatrar m.fl. – andel kvinnor/män i premiärer och nypremiärer 2007

21 Yrkeskategorier – Gästspelsscener – andel kvinnor/män i premiärer och nypremiärer 2007

22 Yrkeskategorier – Radioteatern – andel kvinnor/män i premiärer 2007

Några yrkeskategorier inom teater, dans och musikteater i barn/ungdom och vuxenproduktioner – andel kvinnor/män i premiärer 2007 (nypremiärer är ej medräknade)

23 Teaterproduktioner – Författare/dramatiker och regissörer – andel kvinnor/män i barn/vuxenproduktioner av premiärer 2007

24 Dansproduktioner – Koreografer – andel kvinnor/män i barn/vuxenproduktioner av premiärer 2007

25 Musikteaterproduktioner – Författare/dramatiker, regissörer och kompositörer – andel kvinnor/män i barn/vuxenproduktioner av premiärer 2007

Medverkande på scen

26 Totalt antal medverkande på scen uppdelade i genrer - andel kvinnor/män i produktioner med premiär och nypremiär 2007

27 Totalt antal medverkande på scen uppdelade i typ av producent – andel kvinnor/män i produktioner med premiär och nypremiär 2007

28 Totalt antal medverkande orkester/musiker uppdelade i genrer - andel kvinnor/män i produktioner med premiär och nypremiär 2007

29 Medverkande på scen i genren opera i produktioner med premiär och nypremiär 2007
Dessa ingår i medverkande på scen i genren musikteater diagram 26

Dramatik och dramatiker

30 Antal produktioner av all dramatik uppdelade i originalspråk – utländsk och svensk i produktioner med premiär och nypremiär 2007

31 Författare/dramatiker av all dramatik – andel kvinnor/män i produktioner med premiär och nypremiär 2007

32 Författare/dramatiker av utländsk dramatik uppdelade i språk – andel kvinnor/män i produktioner med premiär och nypremiär 2007

33 Författare/dramatiker av svensk dramatik – andel kvinnor/män i produktioner med premiär och nypremiär 2007

34 Svensk dramatik – originalmanus eller baserade på litterära förlagor i produktioner med premiär och nypremiär 2007

35 Författare/dramatiker av svensk dramatik med urpremiär – andel kvinnor/män i produktioner med premiär 2007

36 Författare/dramatiker av svenska vuxenproduktioner – andel kvinnor/män i produktioner med premiär och nypremiär 2007

37 Författare/dramatiker av svenska barn/ungdomsproduktioner – andel kvinnor/män i produktioner med premiär och nypremiär 2007

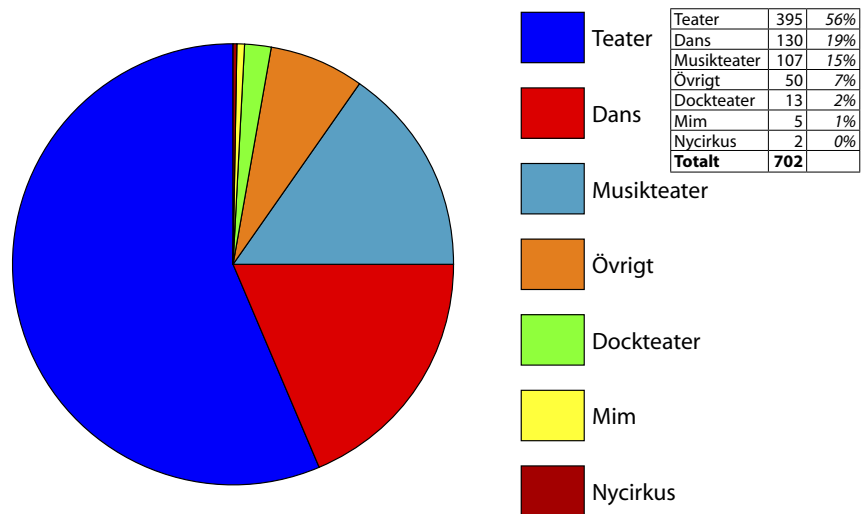
Chefer och anställda på institutioner

38 Teaterchefer/Operachefer/Danschefer på 34 institutioner 2007 – andel kvinnor/män/ delat ledarskap

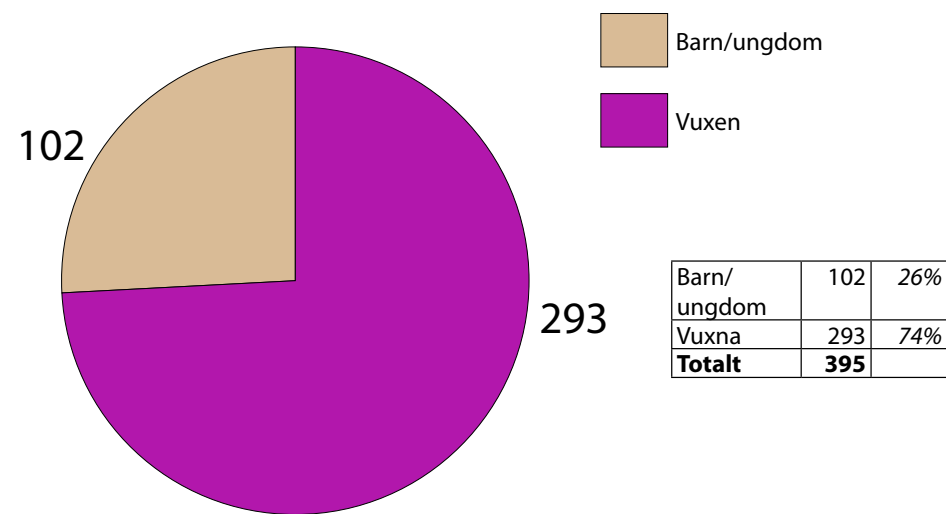
39 Chefer uppdelade i teater, opera, dans vid 34 institutoner 2007 – andel kvinnor/män

40 Ledning och personal vid 33 institutioner – antal anställda kvinnor/män 2007

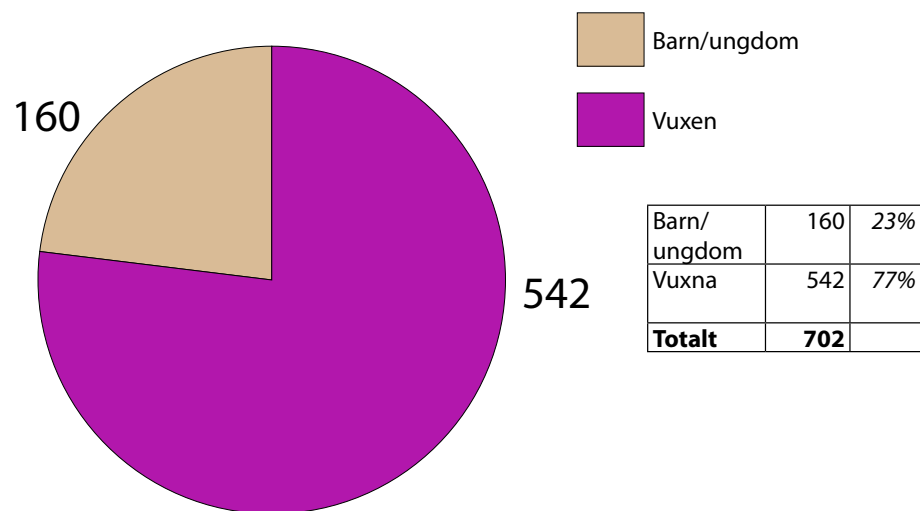
1. Totalt antal produktioner utifrån genre

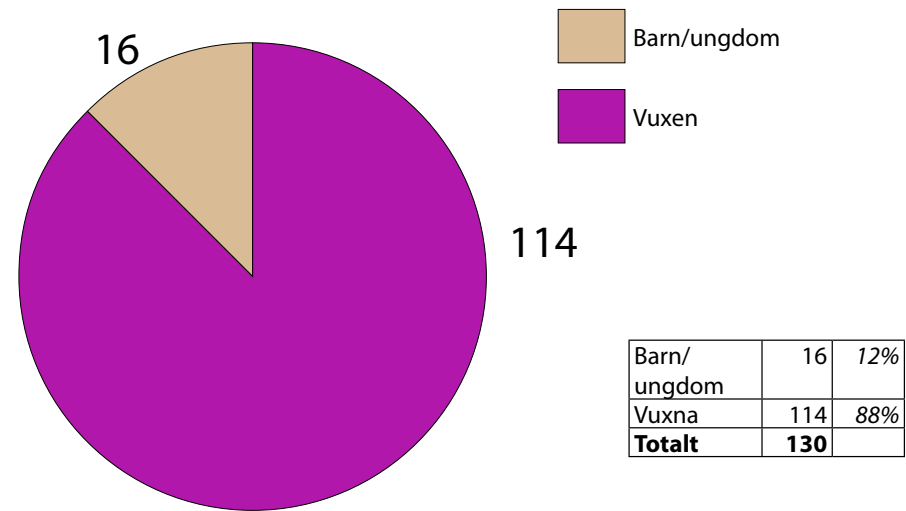
3. Totalt antal teaterproduktioner

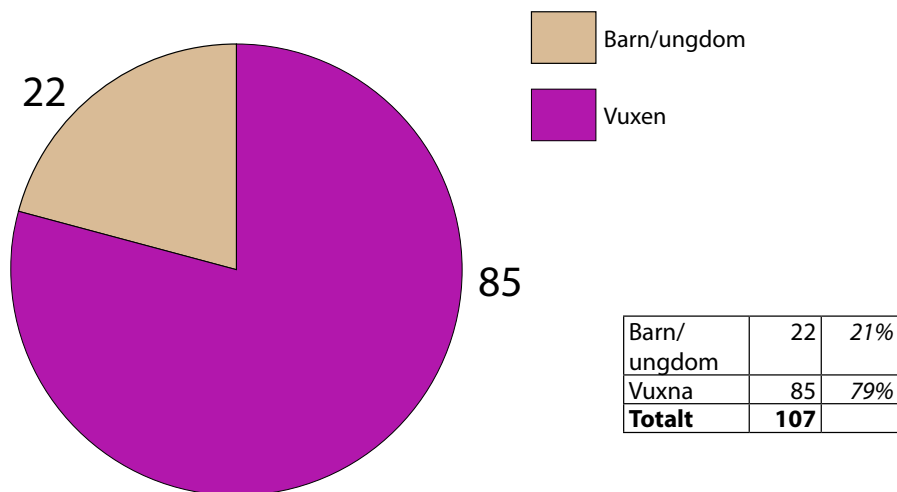
2. Totalt antal produktioner

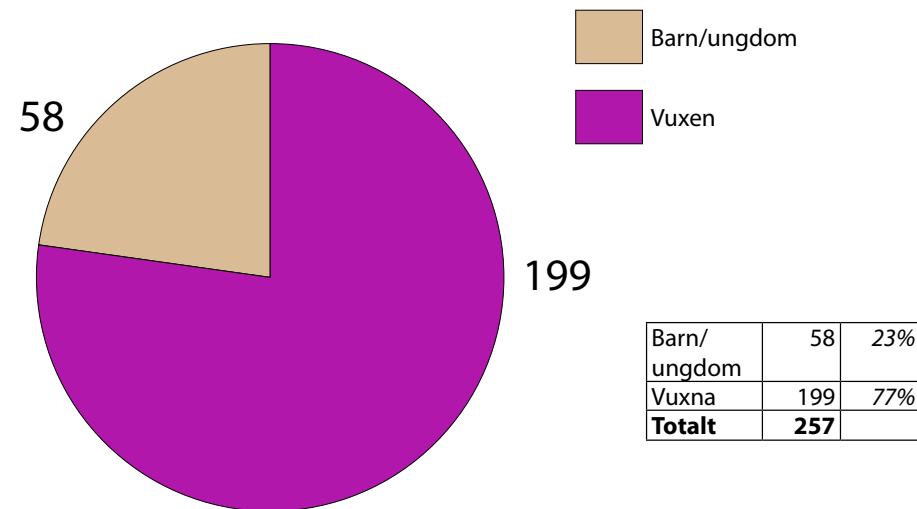
4. Totalt antal dansproduktioner

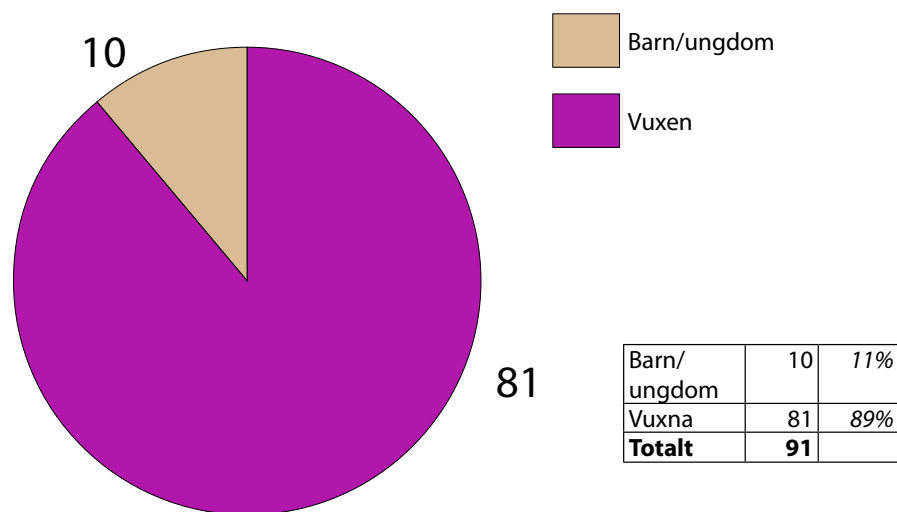
5. Totalt antal musikteaterproduktioner

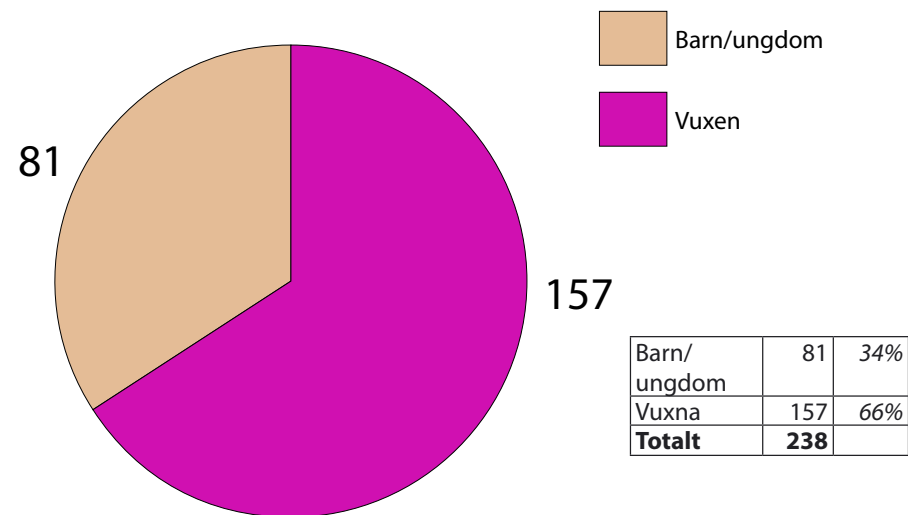
7. Stads-, läns- och regionteatrar – Totalt antal produktioner

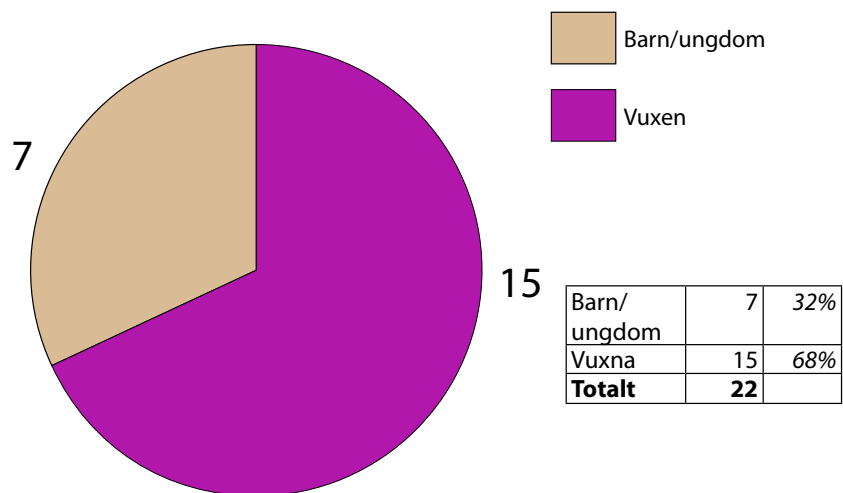
6. Nationella scener – Totalt antal produktioner

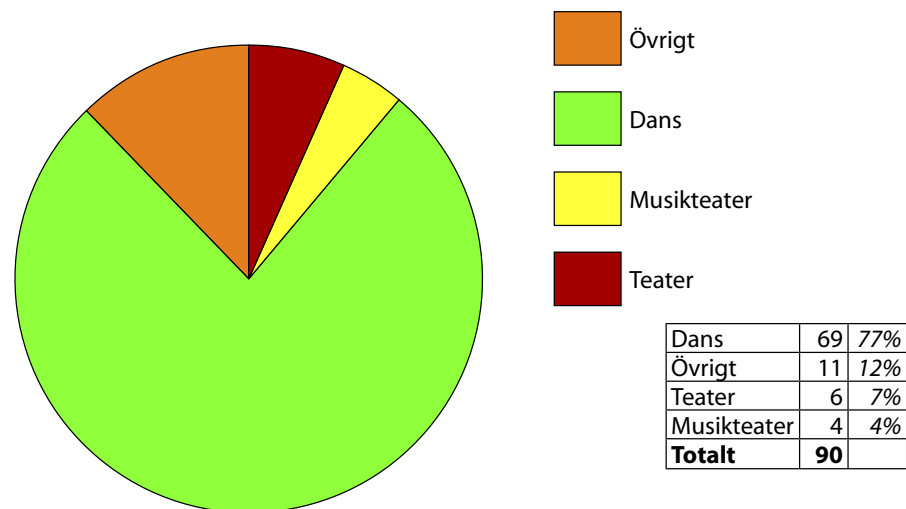
8. Teatergrupper, producenter m.fl. – Totalt antal produktioner

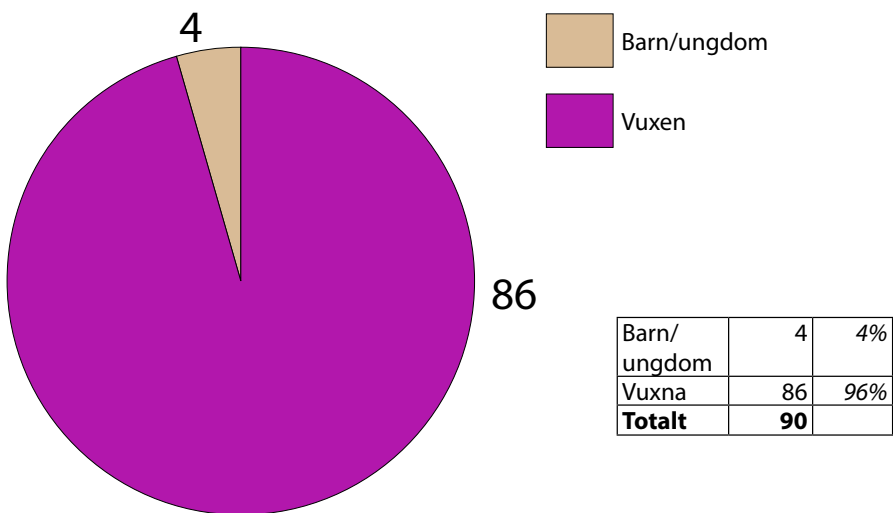
9. Dansgrupper, producenter m.fl. – Totalt antal produktioner

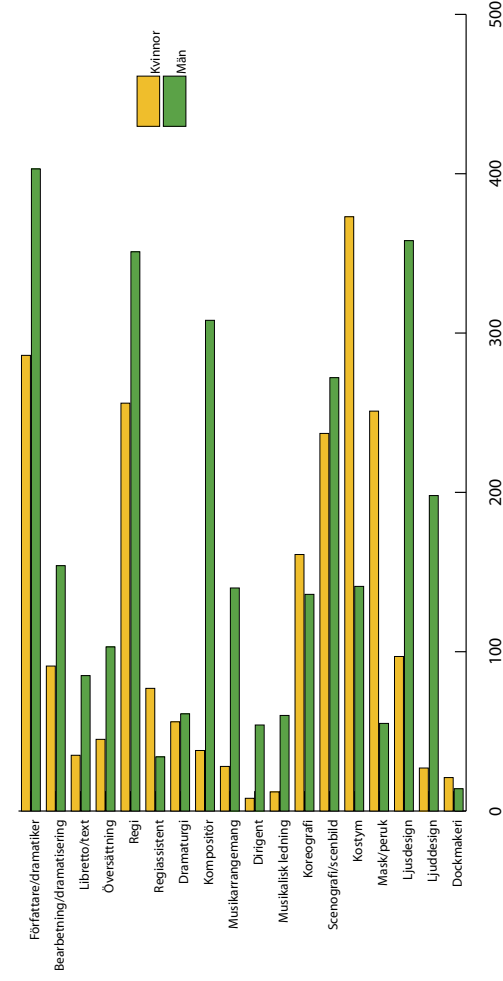
11. Gästspelsscener – Totalt antal produktioner utifrån genre

10. Gästspelsscener – Totalt antal produktioner

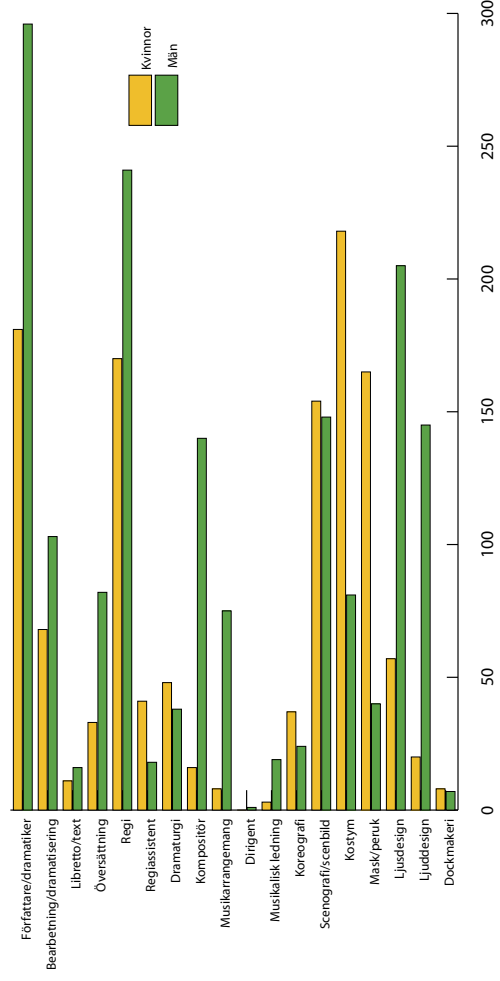

12. Yrkeskategorier – samtliga

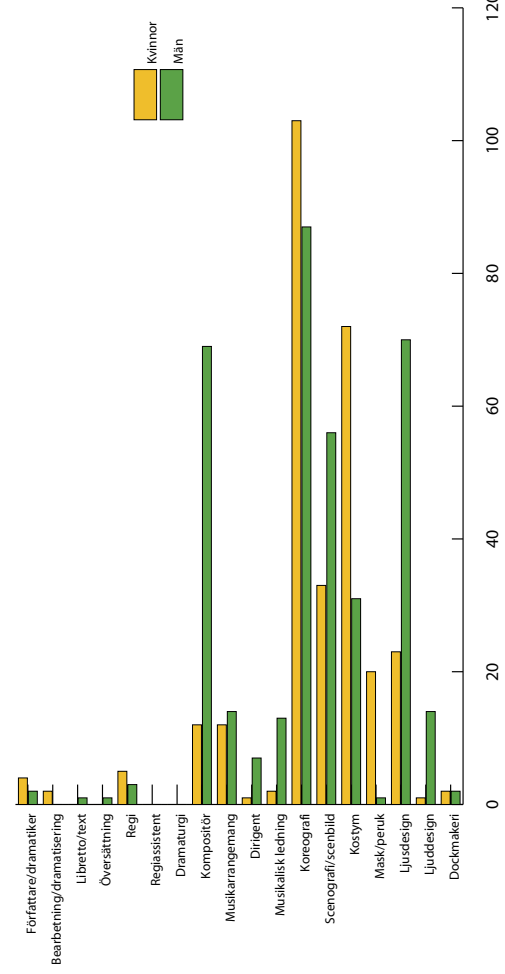
Yrkeskategori	Kvinnor	Män	Procent
Författare/dramatiker	286	403	42%
Bearbetning/dramatisering	91	403	37%
Libretto/text	35	154	63%
Översättning	45	85	71%
Regi	103	45	30%
Regiassistent	351	58	58%
Dramaturgi	77	69	69%
Kompositör	256	42	42%
Musikarrangemang	34	31	31%
Dirigent	56	46	46%
Musikalisk ledning	61	52	52%
Koreografi/scenbild	38	71	71%
Kostym	308	28	28%
Mask/peruk	140	83	83%
Ljusdesign	55	18	18%
Ljuddesign	358	79	79%
Dockmakeri	27	12	12%
	198	88	88%
	21	60	60%
	14	46	46%
	161	54	54%
	136	46	46%
	237	47	47%
	272	53	53%
	373	73	73%
	251	82	82%
	55	18	18%
	358	79	79%
	27	12	12%
	198	88	88%
	21	60	60%
	14	46	46%

13. Yrkeskategorier – Teater

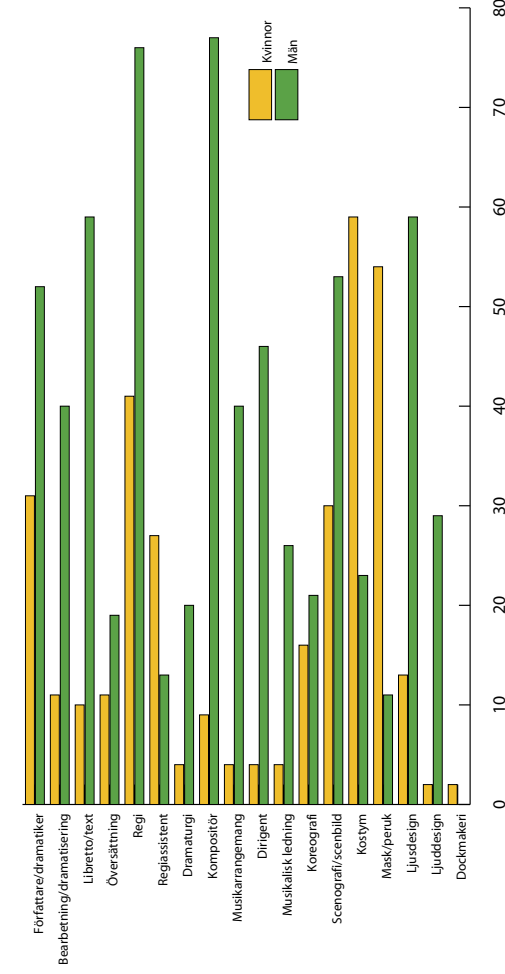
Yrkeskategori	Kvinnor	Män	Procent
Författare/dramatiker	181	296	38%
Bearbetning/dramatisering	68	296	40%
Libretto/text	103	68	60%
Översättning	16	103	56%
Regi	82	16	71%
Regiassistent	41	69	69%
Dramaturgi	18	31	31%
Kompositör	48	56	56%
Musikarrangemang	16	100	100%
Dirigent	140	90	90%
Musikalisk ledning	8	75	75%
Koreografi/scenbild	154	51	51%
Kostym	218	73	73%
Mask/peruk	165	80	80%
Ljusdesign	57	22	22%
Ljuddesign	205	88	88%
Dockmakeri	8	53	53%
	19	61	61%
	24	29	29%
	218	73	73%
	165	80	80%
	40	20	20%
	57	22	22%
	205	88	88%
	145	88	88%
	8	53	53%
	7	47	47%

14. Yrkeskategorier – Dans

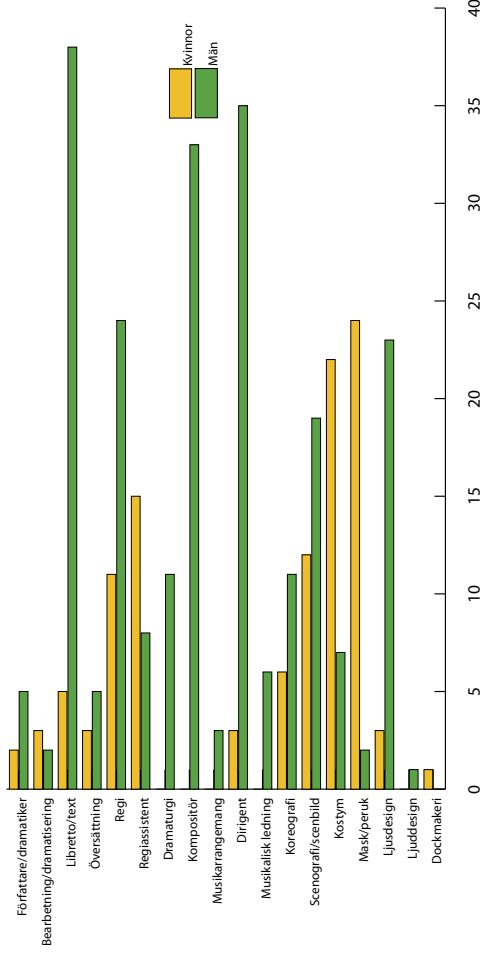
Författare/dramatiker	Kvinnor	4	67%
	Män	2	33%
Bearbetning/dramatisering	Kvinnor	2	100%
	Män	0	0%
Libretto/text	Kvinnor	0	0%
	Män	1	100%
Översättning	Kvinnor	0	0%
	Män	1	100%
Regi	Kvinnor	5	63%
	Män	3	38%
Regiassistent	Kvinnor	0	0%
	Män	0	0%
Dramaturgi	Kvinnor	0	0%
	Män	75	0%
Kompositör	Kvinnor	12	15%
	Män	69	85%
Musikarrangemang	Kvinnor	12	46%
	Män	14	54%
Dirigent	Kvinnor	1	12%
	Män	7	88%
Musikalisk ledning	Kvinnor	2	13%
	Män	13	87%
Koreografi	Kvinnor	103	54%
	Män	87	46%
Scenografi/scenbild	Kvinnor	33	37%
	Män	56	63%
Kostym	Kvinnor	72	70%
	Män	31	30%
Mask/peruk	Kvinnor	20	95%
	Män	1	5%
Ljusdesign	Kvinnor	23	25%
	Män	70	75%
Ljuddesign	Kvinnor	1	7%
	Män	14	93%
Dockmakeri	Kvinnor	2	50%
	Män	2	50%

15. Yrkeskategorier – Musikteater

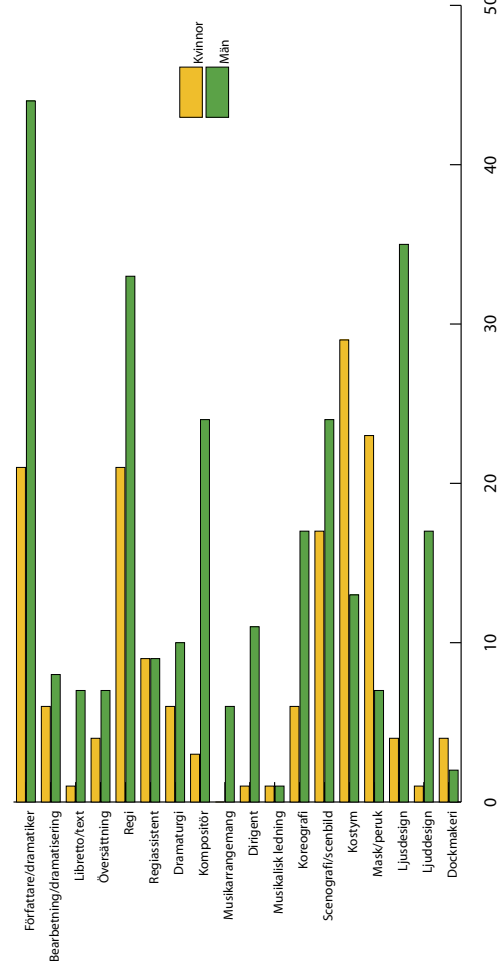
Författare/dramatiker	Kvinnor	31	37%
	Män	52	63%
Bearbetning/dramatisering	Kvinnor	11	22%
	Män	40	78%
Libretto/text	Kvinnor	10	14%
	Män	59	86%
Översättning	Kvinnor	11	37%
	Män	19	63%
Regi	Kvinnor	41	35%
	Män	76	65%
Regiassistent	Kvinnor	27	67%
	Män	13	33%
Dramaturgi	Kvinnor	4	17%
	Män	20	83%
Kompositör	Kvinnor	9	10%
	Män	77	90%
Musikarrangemang	Kvinnor	4	9%
	Män	40	91%
Dirigent	Män	46	92%
Musikalisk ledning	Kvinnor	4	13%
	Män	26	87%
Koreografi	Kvinnor	16	43%
	Män	21	57%
Scenografi/scenbild	Kvinnor	30	36%
	Män	53	64%
Kostym	Kvinnor	59	72%
	Män	23	28%
Mask/peruk	Kvinnor	54	83%
	Män	11	17%
Ljusdesign	Kvinnor	13	18%
	Män	59	82%
Ljuddesign	Kvinnor	2	6%
	Män	29	94%
Dockmakeri	Kvinnor	2	100%
	Män	0	0%

16. Yrkeskategorier – Opera

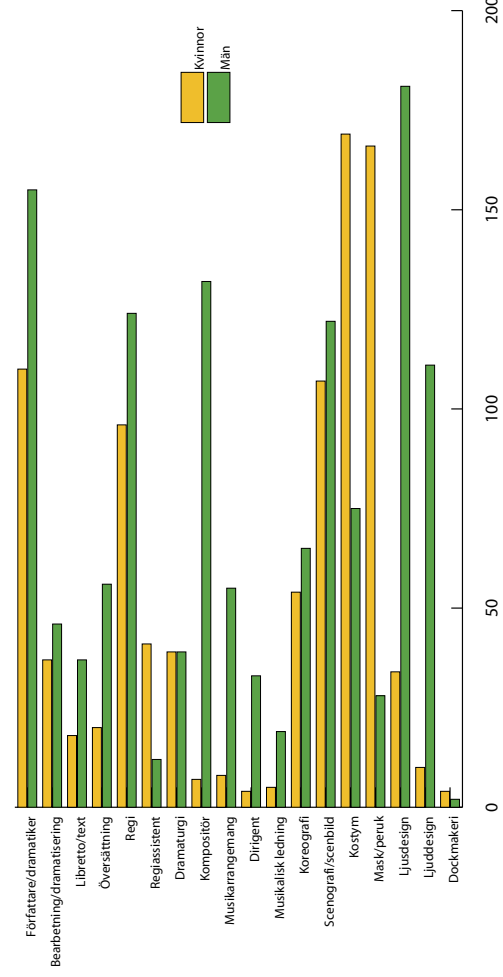
Författare/dramatiker	Kvinnor	2	29%
	Män	5	71%
Bearbetning/dramatisering	Kvinnor	3	60%
	Män	2	40%
Libretto/text	Kvinnor	5	12%
	Män	38	88%
Översättning	Kvinnor	5	37%
	Män	5	63%
Regi	Kvinnor	11	31%
	Män	24	69%
Regiassistent	Kvinnor	15	65%
	Män	8	35%
Dramaturgi	Kvinnor	0	0%
	Män	11	100%
Kompositör	Kvinnor	0	0%
	Män	33	100%
Musikarrangemang	Kvinnor	0	0%
	Män	3	100%
Dirigent	Kvinnor	3	8%
	Män	35	92%
Musikalisk ledning	Kvinnor	0	0%
	Män	6	100%
Koreografi	Kvinnor	6	35%
	Män	11	65%
Scenografi/scenbild	Kvinnor	12	39%
	Män	19	61%
Kostym	Kvinnor	22	76%
	Män	7	24%
Mask/peruk	Kvinnor	24	92%
	Män	2	8%
Ljusdesign	Kvinnor	3	12%
	Män	23	88%
Ljuddesign	Kvinnor	0	0%
	Män	35	100%
Dockmakeri	Kvinnor	1	100%
	Män	0	0%

17. Yrkeskategorier – Nationella scener

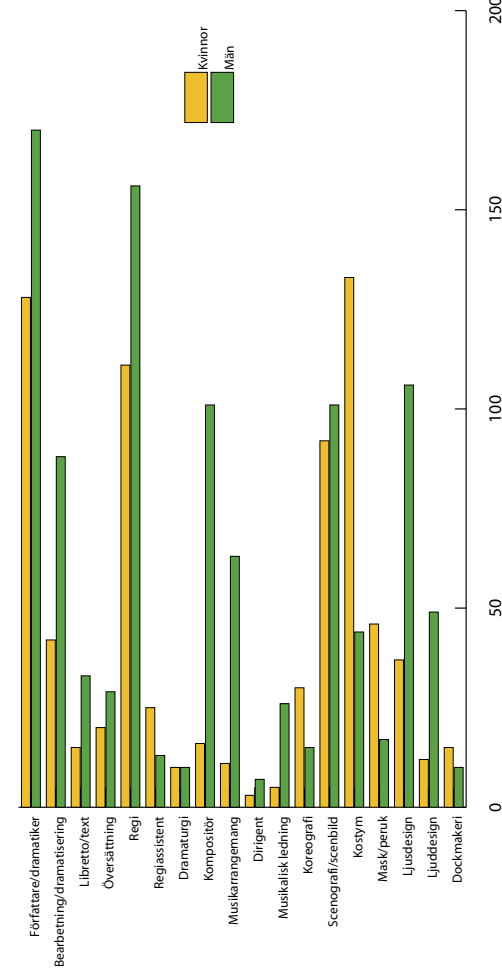
Författare/dramatiker	Kvinnor	21	32%
	Män	44	68%
Bearbetning/dramatisering	Kvinnor	6	43%
	Män	8	57%
Libretto/text	Kvinnor	1	12%
	Män	7	86%
Översättning	Kvinnor	4	36%
	Män	7	64%
Regi	Kvinnor	21	39%
	Män	33	61%
Regiassistent	Kvinnor	9	50%
	Män	9	50%
Dramaturgi	Kvinnor	6	37%
	Män	10	63%
Kompositör	Kvinnor	3	71%
	Män	24	89%
Musikarrangemang	Kvinnor	0	0%
	Män	6	100%
Dirigent	Kvinnor	1	8%
	Män	11	92%
Musikalisk ledning	Kvinnor	1	50%
	Män	1	50%
Koreografi	Kvinnor	6	26%
	Män	17	74%
Scenografi/scenbild	Kvinnor	17	41%
	Män	24	59%
Kostym	Kvinnor	29	69%
	Män	13	31%
Mask/peruk	Kvinnor	23	77%
	Män	7	23%
Ljusdesign	Kvinnor	4	10%
	Män	35	90%
Ljuddesign	Kvinnor	1	6%
	Män	17	94%
Dockmakeri	Kvinnor	4	67%
	Män	2	33%

18. Yrkeskategorier – Stads-, läns-, och regionteatrar

Författare/dramatiker	Kvinnor	110	42%
Bearbetning/dramatisering	Män	155	58%
Libretto/text	Kvinnor	37	45%
Översättning	Män	46	55%
Regi	Kvinnor	18	33%
Regiassistent	Kvinnor	20	26%
Dramaturgi	Män	56	74%
Kompositör	Kvinnor	96	44%
Musikarrangemang	Män	124	56%
Dirigent	Kvinnor	41	77%
Musikalisk ledning	Män	12	23%
Koreografi	Kvinnor	39	50%
Scenografi/scenbild	Män	39	50%
Kostym	Kvinnor	7	5%
Mask/peruk	Män	132	95%
Ljusdesign	Kvinnor	8	13%
Ljuddesign	Män	55	87%
Dockmakeri	Kvinnor	4	11%
	Män	33	89%
	Kvinnor	5	21%
	Män	19	79%
	Kvinnor	54	45%
	Män	65	55%
	Kvinnor	107	47%
	Män	122	53%
	Kvinnor	169	69%
	Män	75	31%
	Kvinnor	166	86%
	Män	28	14%
	Kvinnor	34	16%
	Män	181	84%
	Kvinnor	10	8%
	Män	111	92%
	Kvinnor	4	67%
	Män	2	33%

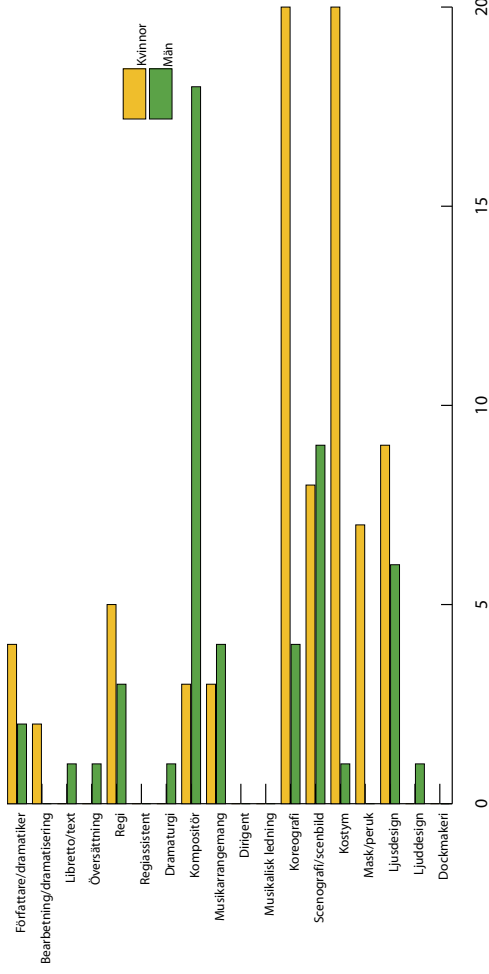
19. Yrkeskategorier – Teatergrupper, producenter m. fl.

Författare/dramatiker	Kvinnor	128	43%
Bearbetning/dramatisering	Män	170	57%
Libretto/text	Kvinnor	42	32%
Översättning	Män	88	68%
Regi	Kvinnor	15	31%
Regiassistent	Män	33	69%
Dramaturgi	Kvinnor	20	41%
Kompositör	Män	29	59%
Musikarrangemang	Kvinnor	111	42%
Dirigent	Män	156	58%
Musikalisk ledning	Kvinnor	25	66%
Koreografi	Män	13	34%
Scenografi/scenbild	Kvinnor	10	50%
Kostym	Män	10	50%
Mask/peruk	Kvinnor	16	14%
Ljusdesign	Män	101	86%
Ljuddesign	Kvinnor	11	15%
Dockmakeri	Män	63	85%
	Kvinnor	3	30%
	Män	7	70%
	Kvinnor	5	16%
	Män	26	84%
	Kvinnor	30	67%
	Män	15	33%
	Kvinnor	92	48%
	Män	101	52%
	Kvinnor	133	75%
	Män	44	25%
	Kvinnor	46	73%
	Män	17	27%
	Kvinnor	37	26%
	Män	106	74%
	Kvinnor	12	20%
	Män	49	80%
	Kvinnor	15	60%
	Män	10	40%

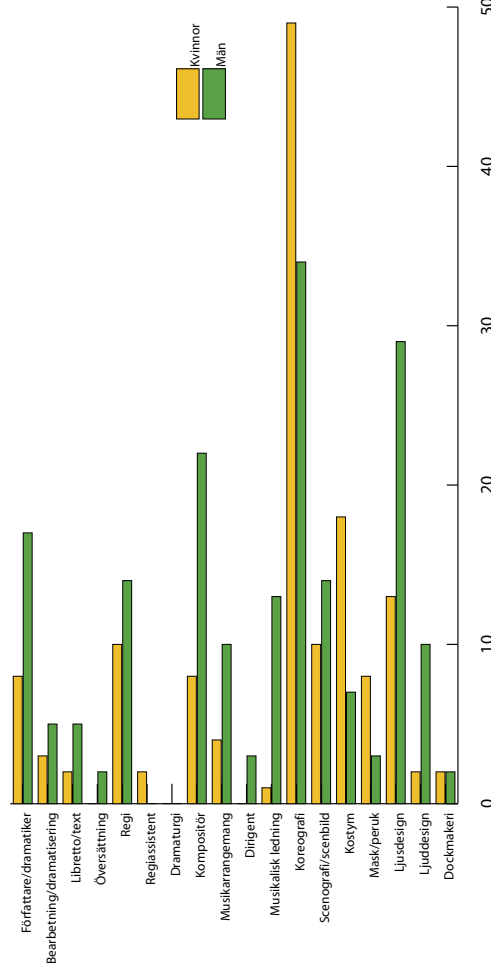
20. Yrkeskategorier – Dansgrupper, producenter m. fl.

Författare/dramatiker	Kvinnor	4	67%
	Män	2	33%
Bearbetning/dramatisering	Kvinnor	2	100%
	Män	0	0%
Libretto/text	Kvinnor	0	0%
	Män	1	100%
Översättning	Kvinnor	0	0%
	Män	1	100%
Regi	Kvinnor	5	63%
	Män	3	37%
Regiassistent	Kvinnor	0	0%
	Män	0	0%
Dramaturgi	Kvinnor	1	100%
	Män	0	0%
Kompositör	Kvinnor	3	14%
	Män	18	86%
Musikarrangemang	Kvinnor	3	43%
	Män	4	57%
Dirigent	Kvinnor	0	0%
	Män	0	0%
Musikalisk ledning	Kvinnor	0	0%
	Män	0	0%
Koreografi	Kvinnor	20	83%
	Män	4	17%
Scenografi/scenbild	Kvinnor	8	47%
	Män	9	53%
Kostym	Kvinnor	20	95%
	Män	1	5%
Mask/peruk	Kvinnor	7	100%
	Män	0	0%
Ljusdesign	Kvinnor	9	60%
	Män	6	40%
Ljuddesign	Kvinnor	0	0%
	Män	1	100%
Dockmakeri	Kvinnor	0	0%
	Män	0	0%

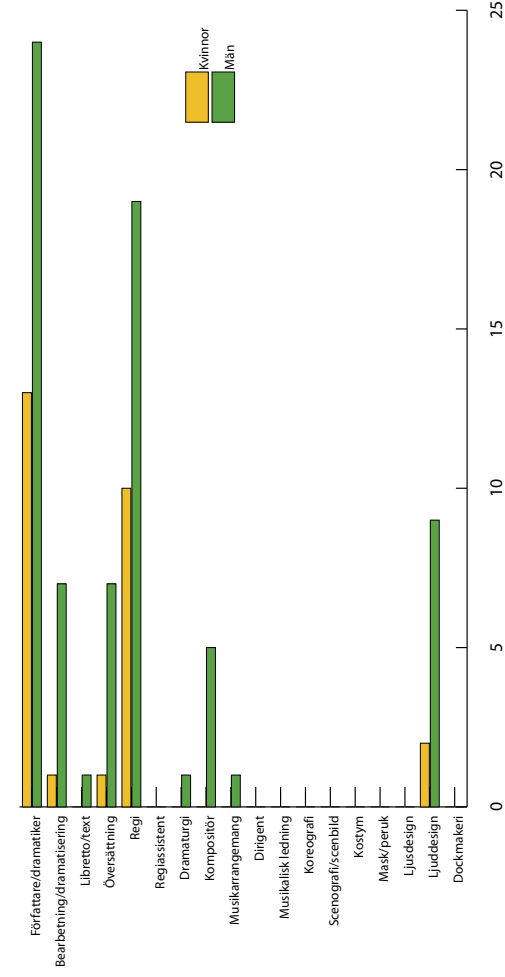

21. Yrkeskategorier – Gästspelsscener

Författare/dramatiker	Kvinnor	8	32%
	Män	17	68%
Bearbetning/dramatisering	Kvinnor	3	37%
	Män	5	63%
Libretto/text	Kvinnor	2	29%
	Män	5	71%
Översättning	Kvinnor	0	0%
	Män	2	100%
Regi	Kvinnor	10	42%
	Män	14	58%
Regiassistent	Kvinnor	2	100%
	Män	0	0%
Dramaturgi	Kvinnor	0	0%
	Män	0	0%
Kompositör	Kvinnor	8	27%
	Män	22	73%
Musikarrangemang	Kvinnor	4	29%
	Män	10	71%
Dirigent	Kvinnor	0	0%
	Män	3	100%
Musikalisk ledning	Kvinnor	1	7%
	Män	13	93%
Koreografi	Kvinnor	49	59%
	Män	34	41%
Scenografi/scenbild	Kvinnor	10	42%
	Män	14	58%
Kostym	Kvinnor	18	72%
	Män	7	28%
Mask/peruk	Kvinnor	8	73%
	Män	3	27%
Ljusdesign	Kvinnor	13	31%
	Män	29	69%
Ljuddesign	Kvinnor	2	17%
	Män	10	83%
Dockmakeri	Kvinnor	2	50%
	Män	2	50%

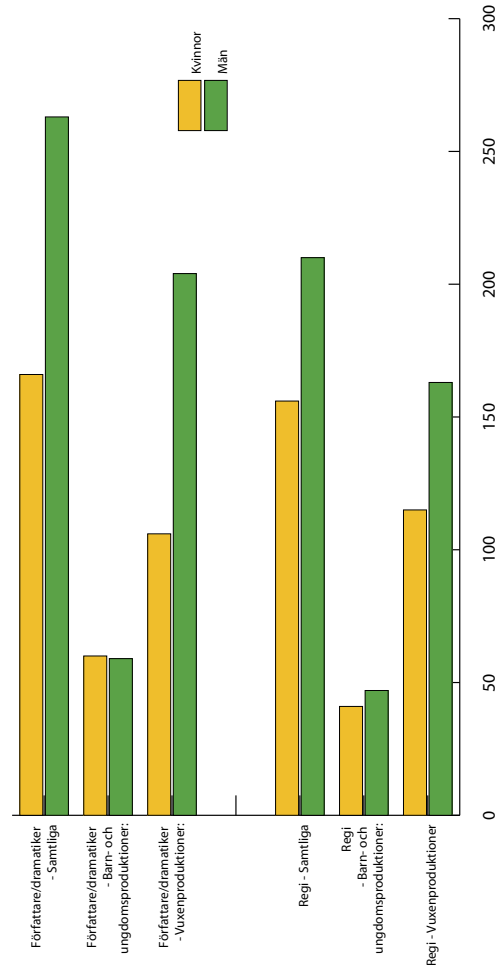
22. Yrkeskategorier – Radioteatern

Yrkeskategori	Män	Kvinnor	Procent
Författare/dramatiker	13	24	35%
Bearbetning/dramatisering	1	7	65%
Libretto/text	0	0	88%
Översättning	1	0	100%
Regi	1	7	88%
Regiassistent	0	0	0%
Dramaturgi	10	19	64%
Kompositör	0	0	0%
Musikarrangemang	0	0	0%
Dirigent	0	0	0%
Musikallisk ledning	0	0	0%
Koreografi	0	0	0%
Scenografi/scenbild	0	0	0%
Kostym	0	0	0%
Mask/peruk	0	0	0%
Ljusdesign	0	0	0%
Ljuddesign	0	0	0%
Dockmakeri	0	0	0%

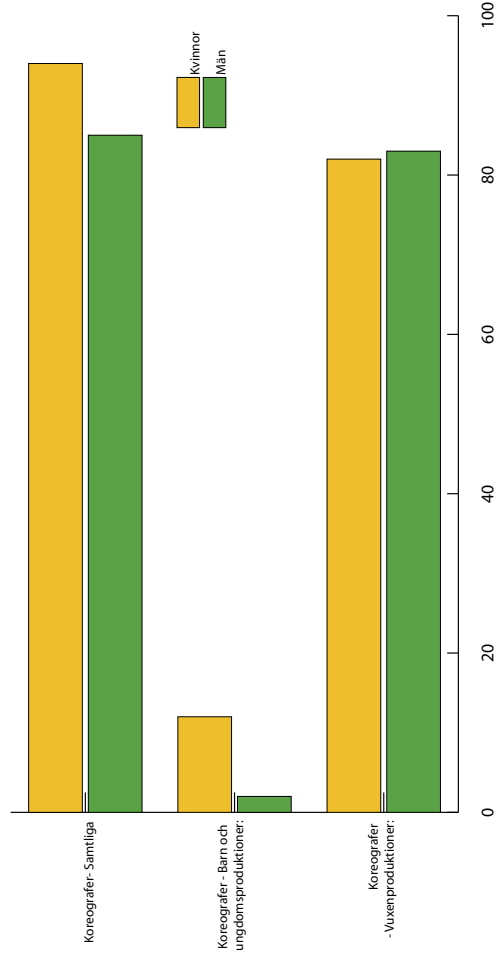
*Observera. Denna dokumentation är inte fullständig. (Se kommentarer sid 34)

23. Teaterproduktioner – Författare/dramatiker och regissörer

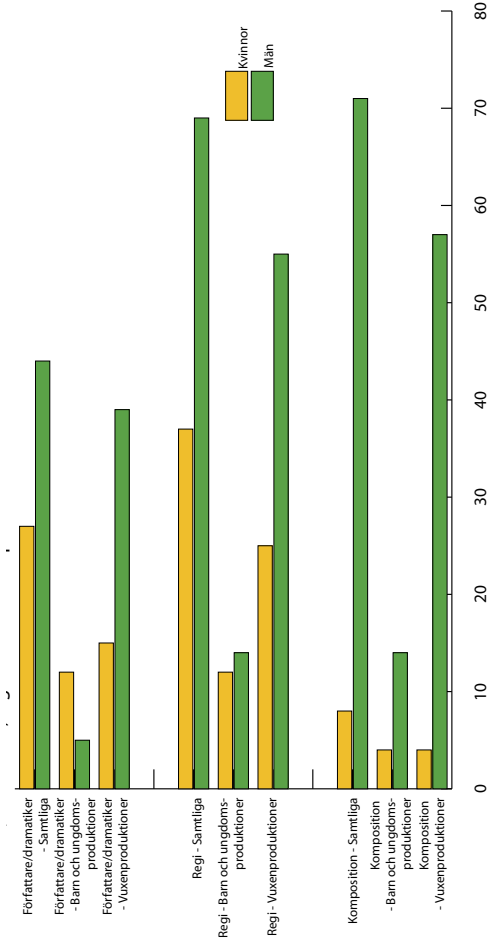
Yrkeskategori	Män	Kvinnor	Procent
Dramatiker - Samtliga	166	263	39%
Dramatiker - Barn- och ungdomsproduktioner	60	59	50%
Dramatiker - Vuxenproduktioner	106	204	34%
Regi - Samtliga	156	210	43%
Regi - Barn- och ungdomsproduktioner	41	47	43%
Regi - Vuxenproduktioner	115	163	57%

24. Dansproduktioner – Koreografer

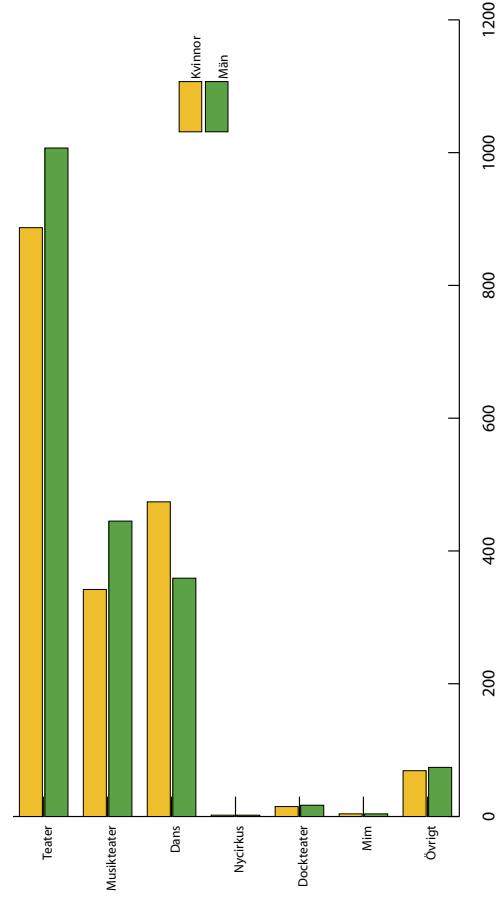
Kategori	Kvinnor	Män
Koreografer - Samtliga	94	85
Koreografer - Barn och ungdomsproduktioner	12	2
Koreografer - Vuxenproduktioner	82	83

25. Musikteater – Författare/dramatiker, regissörer och kompositörer

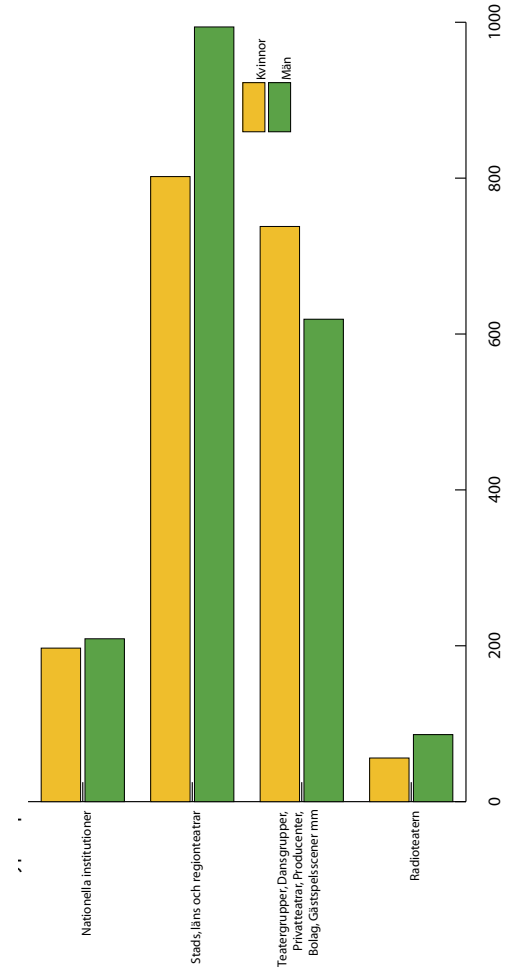
Kategori	Kvinnor	Män
Författare/dramatiker - Samtliga	27	44
Författare/dramatiker - Barn och ungdomsproduktioner	12	5
Författare/dramatiker - Vuxenproduktioner	15	39
Regi - Samtliga	37	69
Regi - Barn och ungdomsproduktioner	12	14
Regi - Vuxenproduktioner	25	55
Komposition - Samtliga	8	71
Komposition - Barn och ungdomsproduktioner	4	14
Komposition - Vuxenproduktioner	4	57

26. Totalt antal medverkande på scen – Efter genre

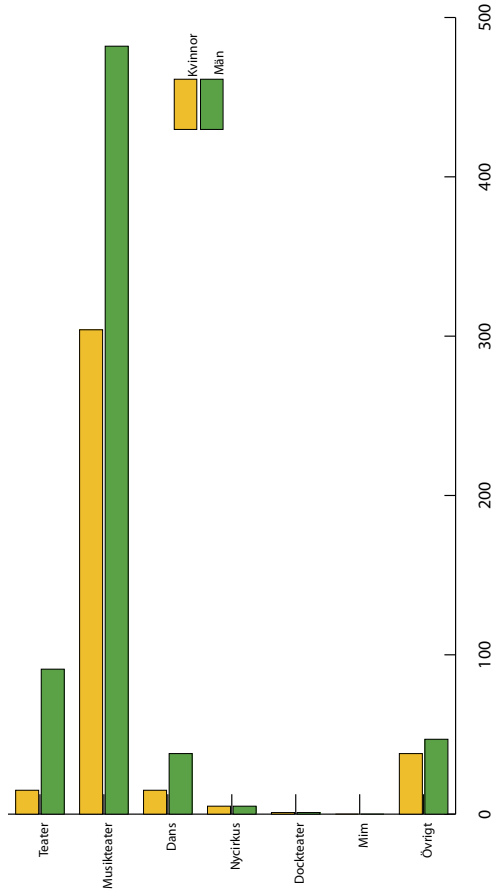
Genre	Kvinnor	Män
Teater	887	1007
Musikteater	342	433
Dans	445	359
Nyckirkus	2	2
Dockteater	15	17
Mim	4	4
Övrigt	69	74
Totalt	1793	48%

27. Totalt antal medverkande på scen – Efter typ av producent

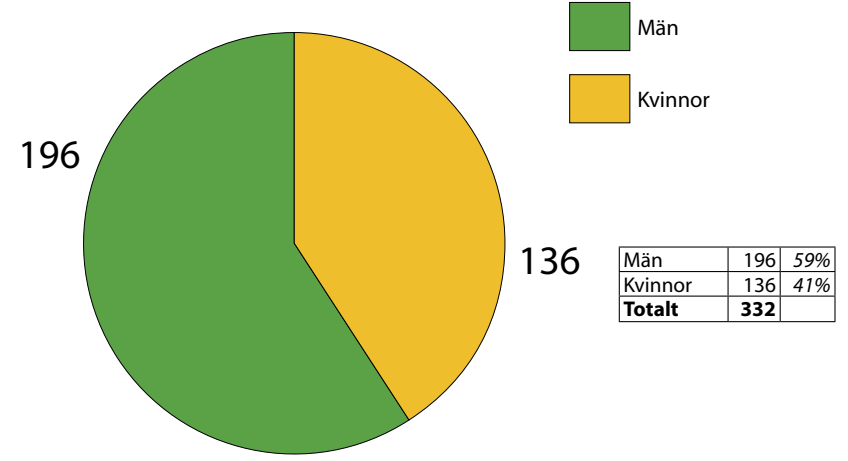
Producenttyp	Kvinnor	Män
Nationella institutioner	197	49%
Stads, läns och regionteatrar	209	51%
Teatergrupper, Dansgrupper, Privatteatrar, Producenter, Bolog, Gästspelscenter mm	802	45%
Radioteatern	994	55%
Totalt	1793	48%

28. Totalt antal medverkande orkester/musiker – Efter genre

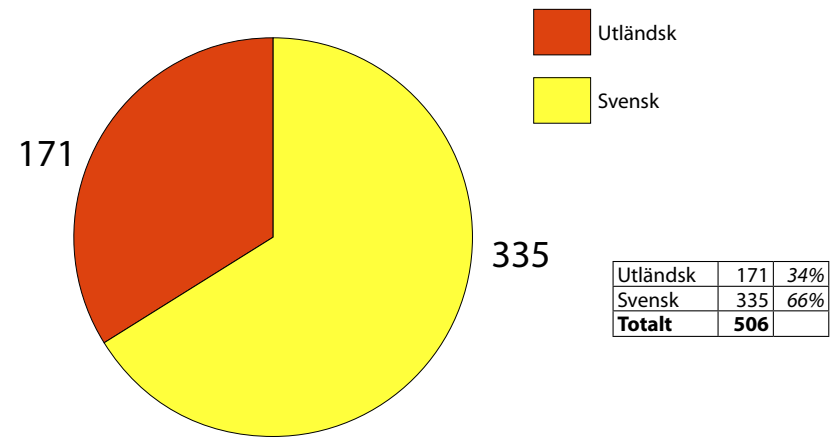

Genre	Kvinnor	Män	14%	86%
Teater	15	14%		
Musikteater	304	86%		
Dans	482	39%		
Nyckirkus	15	61%		
Dockteater	38	28%		
Mim	5	72%		
Övrigt	5	50%		
Totalt	664	36%		

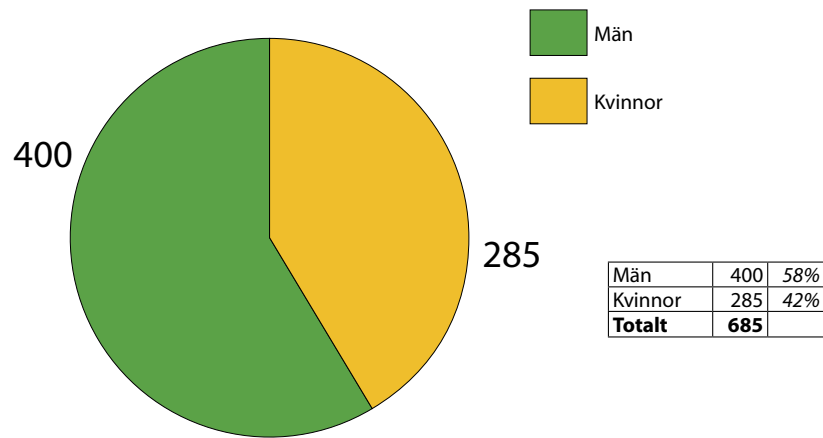
29. Medverkande på scen – Opera

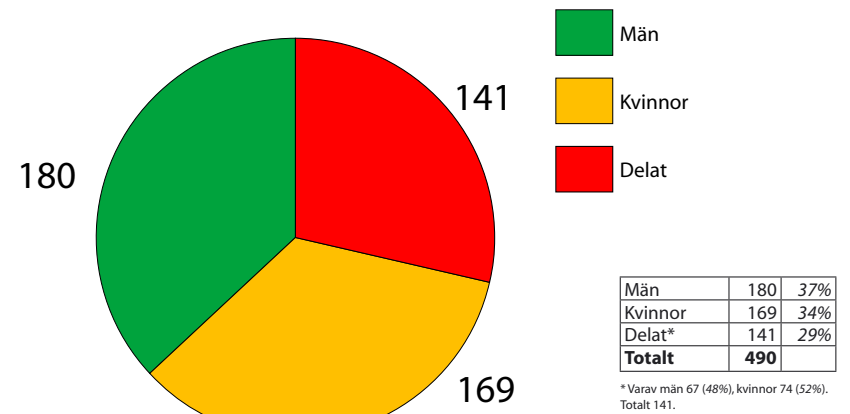
30. Antal produktioner – all dramatik

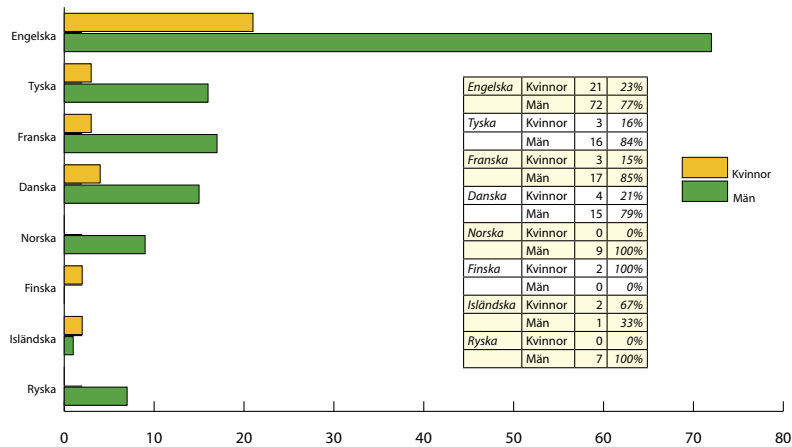
31. Författare/dramatiker – all dramatik

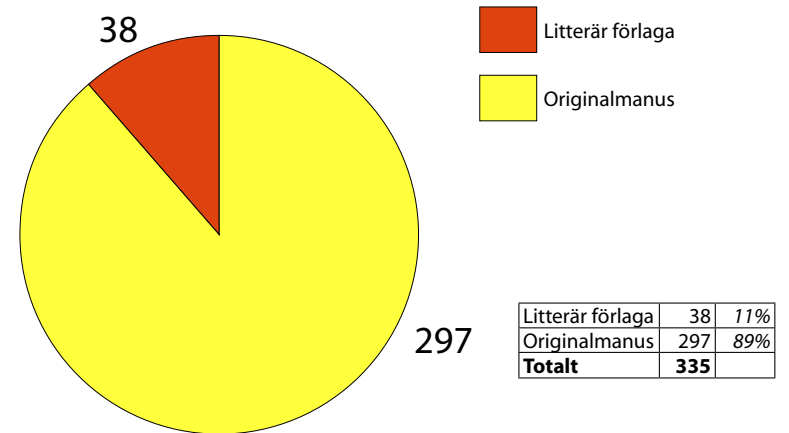
33. Författare/dramatiker – svensk dramatik

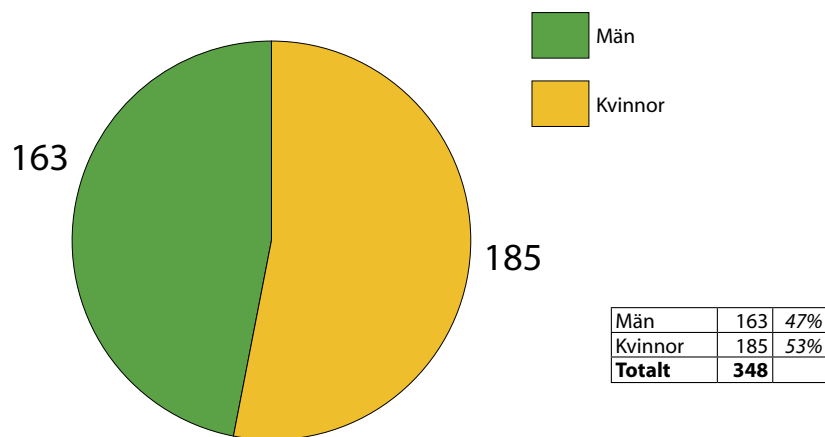
32. Författare/dramatiker – utländsk dramatik

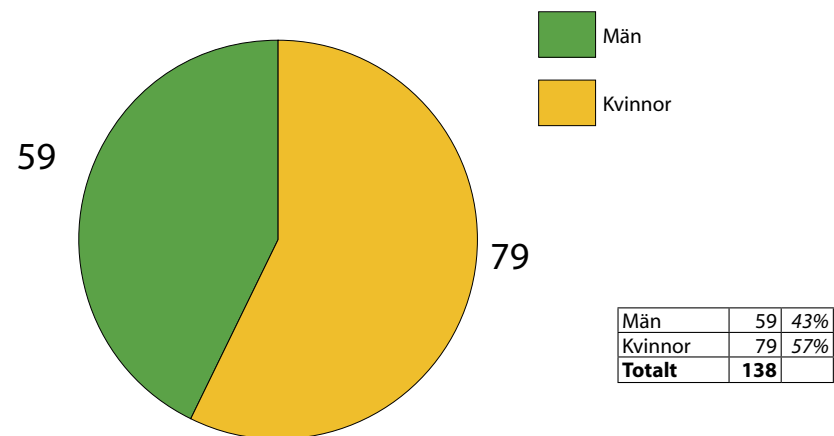
34. Svensk dramatik – originalmanus eller baserade på litterära förlagor

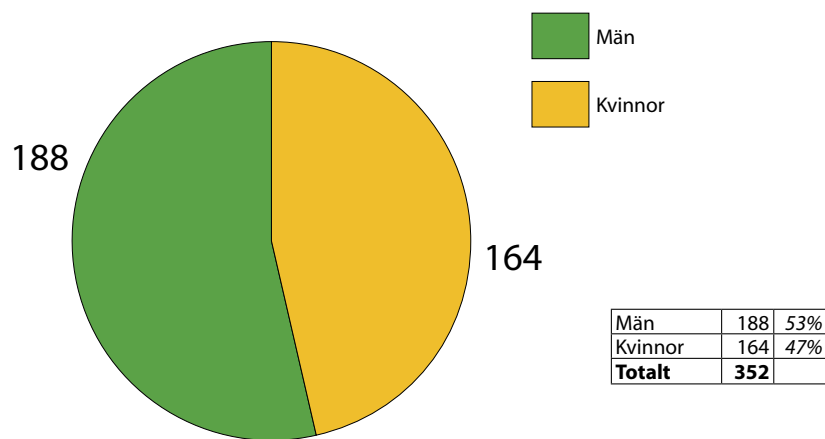
35. Författare/dramatiker – svensk dramatik med urpremiär

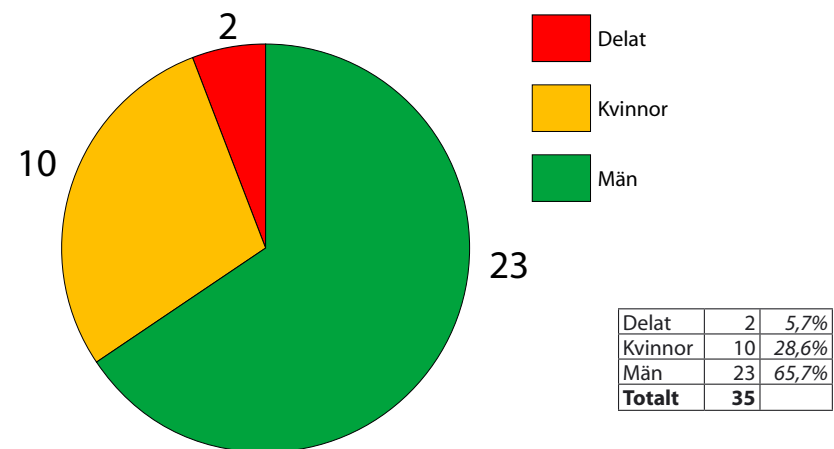
37. Författare/dramatiker – svenska barn/ungdomsproduktioner

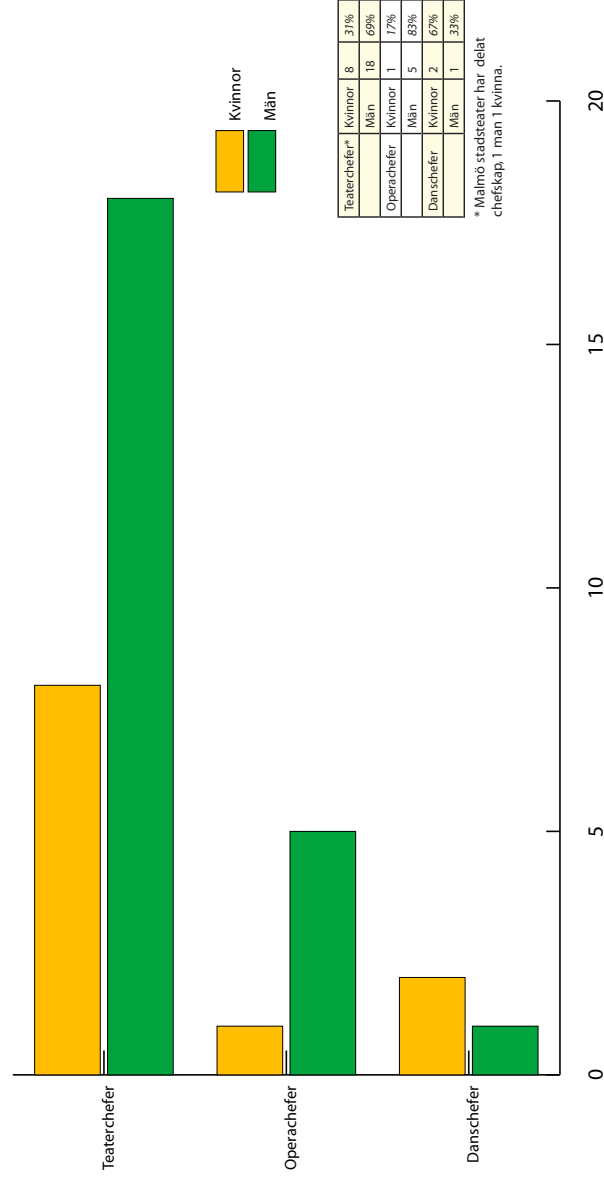
36. Författare/dramatiker – svenska vuxenproduktioner

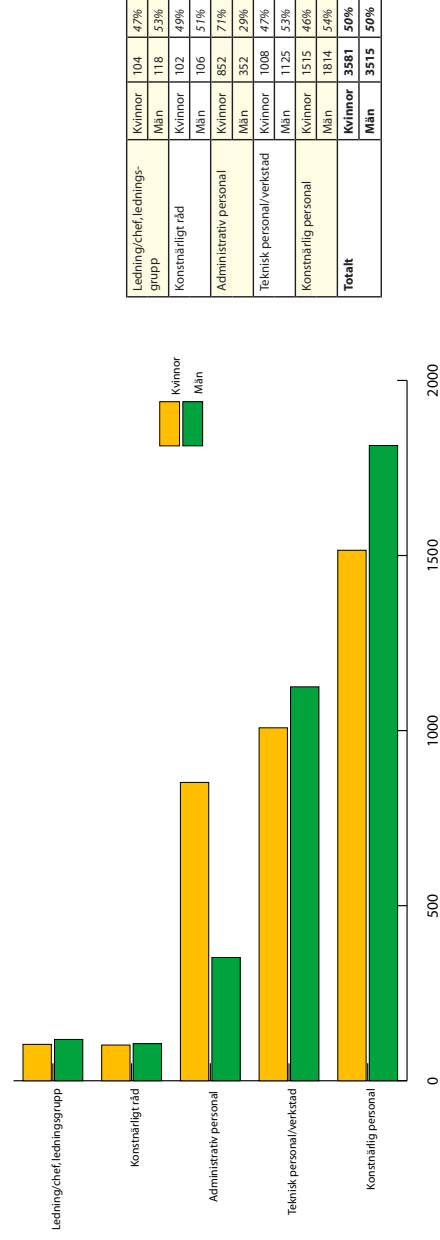
38. Teaterchefer/operachefer/danschefer på 34 institutioner 2007

39. Chefer uppdelade i teater, opera och dans vid 34 institutioner 2007

40. Ledning och personal vid 33 institutioner – antal anställda kvinnor/män 2007

Fakta om andelen kvinnor/män bland regissörer och författare/dramatiker på några större institutionsteatrar 2007

Vi har särskilt tagit fram uppgifter om hur kvinnor respektive män är representerade i yrkesgrupperna regi och dramatik på några av de större institutionsteatrarna. Uppgifterna har kontrollerats med respektive teater. Mindre produktioner som kaféprogram eller gästspel ingår inte i statistiken. Parkteaterns produktioner är här inte medräknade i Stockholms stadsteater produktioner.

Borås Stadsteater

6 produktioner
Regi: 1 kv/5 män =6 kvinnor: 17% män: 83%
Författare/Dramatiker: 3 kv/3 män =6 kvinnor: 50% män: 50%

Varav 3 produktioner på Stora scenen
Regi: 1 kv/2 män =3 kvinnor: 33% män: 67%
Författare/Dramatiker: 1 kv/2 män =3 kvinnor: 33% män: 67%

Dramaten

19 produktioner
Regi: 8 kv/11 män =19 kvinnor: 42% män: 58%
Författare/Dramatiker: 6 kv/13 män =19 kvinnor: 32% män: 68%

Varav 3 produktioner på Stora scenen
Regi: 0 kv/3 män =3 kvinnor: 0% män: 100%
Författare/Dramatiker: 0 kv/3 män =3 kvinnor: 0% män: 100%

Göteborgs stadsteater

15 produktioner
Regi: 7 kv/8 män =15 kvinnor: 47% män: 53%
Författare/Dramatiker: 5 kv/12 män =17 kvinnor: 29% män: 71%

Varav 5 produktioner på Stora scen
Regi: 2 kv/3 män =5 kvinnor: 40% män: 60%
Författare/Dramatiker: 1 kv/4 män =5 kvinnor: 20% män: 80%

Helsingborgs stadsteater

7 produktioner
Regi: 3 kv/4 män =7 kvinnor: 43% män: 57%
Författare/Dramatiker: 3 kv/6 män =9 kvinnor: 33% män: 67%

Varav 2 produktioner på Stora scen
Regi: 2 män =2 kvinnor: 0% män: 100%
Författare/Dramatiker: 3 män =3 kvinnor: 0% män: 100%

Malmö Stadsteater

12 produktioner
Regi: 5 kv/7 män =12 kvinnor: 42% män: 58%
Författare/Dramatiker: 5 kv/11 män =16 kvinnor: 31% män: 69%

Varav 3 produktioner på Hipp
Regi: 3 kv/1 man =4 kvinnor: 75% män: 25%
Författare/Dramatiker: 1 kv/2 män =3 kvinnor: 33% män: 67%

Stockholms stadsteater

36 produktioner (Parkteatern och soppteater ingår ej)
Regi: 16 kv/22 män =38 kvinnor: 42% män: 58%
Författare/Dramatiker: 11 kv/26 män =37 kvinnor: 30% män: 70%

Varav 6 produktioner på Stora scen
Regi: 2 kv/4 män =6 kvinnor: 33% män: 67%
Författare/Dramatiker: 1 kv/5 män =6 kvinnor: 17% män: 83%

Uppsala stadsteater

14 produktioner
Regi: 8 kv/4 män =12 kvinnor: 67% män: 33%
Författare/Dramatiker: 12 kv/12 män =24 kvinnor: 50% män: 50%

En produktion har flera författare/dramatiker och 2 produktioner saknar angiven regissör

Varav 4 produktioner på stora scen
Regi: 3 kv/1 man =4 kvinnor: 75% män: 25%
Författare/Dramatiker: 1 kv/3 män =4 kvinnor: 25% män: 75%

Sammanlagt

Regi: 48 kvinnor och 61 män =109 kvinnor: 44% män: 56%
Dramatiker: 45 kvinnor och 83 män =128 kvinnor: 35% män: 65%

Varav stora scener

Regi: 11 kvinnor och 16 män =27 kvinnor: 41% män: 59%
Författare/Dramatiker: 5 kvinnor och 22 män =27 kvinnor: 19% män: 81%

Jämställdhet inom scenkonsten – projekt och publikationer

Några av de jämställdhetsprojekt som genomförts och som pågår inom scenkonsten presenterar sig.

Projekt

Ledarskapsutbildning för kvinnor 2005–06 genomfördes av Teaterförbundet och Svensk Scenkonst tillsammans åren 2005–06. Bakgrunden var att en minoritet av de verkställande cheferna inom scenkonsten var kvinnor.

Ledarskapsutbildningen pågick under ett års tid, och de tolv deltagarna träffades två heldagar per månad. De tolv deltagarna i programmet representerade teater, dans och musik, och hade olika yrkesbakgrund och erfarenhet. Utbildningens innehåll togs fram utifrån branschens specifika behov kombinerat med generell ledarskapskompetens. Varje deltagare fick också en personlig mentor som följde individen under ett år. Av dessa tolv deltagare har hittills nio kvinnor fått arbete i chefsposition.

Spark är ett genus och jämställdhetsprojekt som vänder sig till verksamma inom den fria scenkonsten

Bakgrunden till *Spark* är att Teaterförbundet, Teatercentrum och Danscentrum beviljats 400 000 kronor från Delegationen för kvinnors organisering. Projektet pågår under år 2008 och är uppbyggt i tre faser. Under fas ett besöker projektledaren fria grupper och koreografer för research. I fas två anordnas regionala utbildnings- och nätverksträffar där deltagarna också får coachning i genus- och jämställdhetsfrågor. I fas tre dokumenteras erfarenheterna och en skriftlig guide sammanställs.

www.teaterforbundet.se, www.teatercentrum.se, www.danscentrum.se

Chefsutbildning i jämställdhet inleddes i maj år 2008 av Teaterförbundet, Symf (Sveriges Yrkesmusikerförbund) och Svensk Scenkonst. 600 000 kronor beviljades av Kulturrådet för ett jämställdhetsprojekt med sikte på den konstnärliga gestaltningen.

Utbildningsprojektet, som ska genomföras av de tre organisationerna gemensamt, har rubriken *”Utbildning för chefer inom scenkonstområdet. Att integrera jämställdhets- och genusperspektiv i ledarskap, organisation och utbildning”*.

För mer information av ovanstående projekt gå in på www.teaterforbundet.se eller www.symf.se, www.svenskscenkonst.se

Sveriges Dramatikerförbund har anlitat fil dr Yael Feiler för att göra en omfattande undersökning av hur det går till när dramatiker knyts till teatern: Hur ser den konstnärliga processen ut i förhållande till kön?

Undersökningen kommer att pågå under hösten 2008 och ska genomföras med hjälp av djupintervjuer och analys av statistik. Intervjuerna kommer dels att göras med personer på olika beslutsnivåer på ett antal utvalda teatrar och dels med dramatiker själva. Materialet ska sedan sammanställas till en rapport som kommer att ligga till grund för förbundets fortsatta jämställdhetsarbete.

Projektet, som stöds av Statens Kulturråd, kom till i höstas på medlemsinitiativ, när man kunde konstatera att höstens teaterrepertoar visade att jämställdhetsdiskussionen på scenkonstområdet inte fått genomslag vad avser dramatiken. Även detta spelår råder en överväldigande manlig dominans bland de dramatiker som spelas på de stora scenerna i landet. På de grundläggande dramatikerutbildningarna är dock kvinnorna fler än männen. Vart tar de kvinnliga dramatiker vägen?

För mer information om projektet, kontakta Sveriges Dramatikerförbund, tel 08-21 33 10, e-post: sdf@dramatiker.se. www.dramatiker.se

Att gestalta kön är ett tvåårigt projekt för pedagogisk och konstnärlig utveckling på skådespelar-, mim och musikalutbildningarna vid Teaterhögskolan i Malmö, Teaterhögskolan i Stockholm, Högskolan för scen och musik i Göteborg samt Teaterhögskolan i Luleå.

Projektet syftar till att öka medvetenheten och kunskapen kring frågor som rör genus och genusperspektiv i såväl lärandeprocesser som i konstnärliga processer. Projektet har formulerat två övergripande mål:

1. Studenten kan göra aktiva och medvetna konstnärliga val i sin gestaltning, ur ett genusperspektiv. Studenten kan muntligt beskriva sina konstnärliga val samt kritiskt reflektera över både egna och andras konstnärliga val.

2. Läraren kan göra aktiva och medvetna pedagogiska val i sin undervisning. Dessa val syftar till en undervisningssituation där manliga och kvinnliga studenter har likvärdiga villkor för lärande och full integritet. Läraren kan muntligt beskriva sina pedagogiska val samt kritiskt reflektera över både egna och andras pedagogiska val, ur genus- och jämställdhetsperspektiv.

För information om projektet, kontakta projektledare Gunilla Edemo e-post: gunilla.edemo@teaterhogskolan.se

SPETS är ett flerårigt samarbetsprojekt mellan Riksteatern, Östgötateatern och Länsteatern i Örebro som startades 2006. *SPETS* vill synliggöra författande kvinnor som verkat, men som sopats undan eller glömts bort i dagens historieskrivning. *SPETS* vill visa för dagens publik att ett kvinnligt kulturarv existerar.

Första året har *SPETS* fokuserat på de kvinnor som verkade under den tid som man kallar för det moderna genombrottet med start på 1880-talet.

SPETS första säsong 2007/2008 innehöll fyra produktioner, två större och två mindre: *Räddad* av Alfhild Agrell är en våldsamt melodram om vägen ut ur ett äktenskap. *Familjelycka* av Anne Charlotte Leffler är en fartfylld komedi om generationsklyftor. De två mindre produktionerna är ett urval av de bästa scenerna ur ett flertal pjäser av flera olika dramatiker: *En gammal koffert* eller *Skärfvor af lif* med texter av Helena Nyblom och Maria Jotuni som handlar om längtan efter kärlek. *Drottning på kryckor* av och om Victoria Benedictsson och Frida Stéenhoff, är en föreställning om kärlek och frigörelse, feminism och demokrati. Pjäserna har rönt stora framgångar, både publikt och medialt. De har spelats vid 210 tillfällen och nått en sammanlagd publik på över 31 000 besökare.

Som ytterligare ett led i att synliggöra dramatiker, gav *SPETS* ut *Räddad* och *Familjelycka* som pocketbok. I slutet av maj 2008 arrangerades även en *SPETS*-festival med föreställningar, workshops, seminarier och fest. Som final delade teatern ut det helt nyinstituerade Alfhild-priset till en uppmärksam kvinnlig dramatiker. Priset gick till Mirja Unge och bestod av en pjäsbeställning av Riksteatern och Östgötateatern.

Hösten 2008 fortsätter *SPETS* med nedslag på 1930-talet med Stina Aronsons *Syskonbädd* i regi av Jenny Andreasson.

Projekt Trappan är en verksamhet med jämställdhetsinriktning inom Växtkraft Mål 3 som mellan september 2004 och juni 2007 bedrivit kompetensutveckling för professionellt verksamma inom scen-, ton-, film- och TV-området i Västra Götalandsregionen.

Projektet har finansierats av Svenska ESF-rådet (EU), Arbetsförmedlingen kultur, Västra Götalandsregionen och scenkonstinstitutioner i regionen. Projektet har samlat representanter för institutionsledningar, centrumbildningar, konstnärliga högskolor, film och TV, Teaterförbundet samt Arbetsförmedlingen kultur i sin ledningsgrupp. Huvudman har varit TeaterAlliansen. Projektet har sedan juli 2007 bedrivits med medel från Västra Götalandsregionen och Trygghetsrådet TRS och verksamheten söker nya pengar från ESF-rådet för 2008/2009. Verksamheten har kontinuerligt utvärderats. Läs rapporter på www.trappan.net

Wisp är en plattform som arbetar för en modigare och mer medveten scenkonst. Jämställdhet och kritisk blick ska vara grundläggande för alla som arbetar inom scensektorn. *Wisp* önskar sig nya produktionsvillkor och visionerar om annorlunda organisationskonstellationer. *Wisp* tror på action, kupper och kalas i harmoni med allehanda intellektuellt muskeluppbyggande aktiviteter.

Wisp – Women In Swedish Performing arts eller *What Is Stha Problem?* Sveriges första och största nätverk för kvinnor inom scenkonsten – alla yrkeskategorier.
www.wisp.se

Publikationer

Fan ska vara skådespelerska 45+

av Karin Enberg

Under 2003 gjorde Teaterförbundet en särskild kartläggning av arbetsmarknaden för kvinnor som är skådespelare, dramatiker och regissörer.

Plats på scen

SOU 2006:42

Betänkande av Kommittén för jämställdhet inom scenkonstområdet tillsatt av Kulturdepartementet 2004 www.regeringen.se

I väntan på vadå? – Teaterförbundets guide till jämställdhet

Boken, som gavs ut år 2007 på Premiss förlag, består av två delar. Den första delen är författad av genusvetaren Vanja Hermele på förbundets uppdrag. Hermele intervjuar en mängd företrädare för branschen i jakt på tankefigurer som hindrar jämställdhet. Att konsten är samhällsförändrande och radikal är en aktiv myt i kulturlivet, konstaterar Hermele. Men hur radikal är man egentligen när det kommer till jämställdhet?

Den andra delen av boken, **Verktyglåda för förändring**, är Teaterförbundets egen del, författad av ombudsmannen Nina Stone. Här får den som vill arbeta för jämställdhet på sin arbetsplats branschanpassade råd och tips, det reds ut rättigheter enligt lag och avtal, och Teaterförbundets arbete för jämställdhet beskrivs.
www.teaterforbundet.se

Större än så här – Tankar kring genusnyfiken gestaltning

släpptes på Atlas bokförlag 8 mars 2008 med stöd från Allmänna Arvsfonden och Delegationen för fördelning av statsbidrag för kvinnors organisering och jämställdhetsprojekt.

Teater Lacrimosa är en fri teatergrupp verksam på Scen Gavelius i Stockholm.

Lacrimosa har under våren 2008 föreläst om boken på samtliga Teaterhögskolor i Sverige och hållit i flera workshops, bland annat två veckor på Stockholms Teaterhögskola. Lacrimosa kommer under hösten 2008 och våren 2009 fortsätta att hålla föreläsningar och workshops kring boken runt om i Sverige. www.teaterlacrimosa.net

För beställning av boken: www.arenagruppen.se, klicka vidare till Atlas.

ISBN: 978-91-977790-1-2